

CINKARNAR

Dobro v negotovih časih

Cinkarna pridobila okoljevarstveno dovoljenje

Cinkarna v projektni skupini EU za bakrove spojine

Cinkarna in mladi

1 stran: Cinkarnar 312

Naslovnica:
Osnovnošolci v Cinkarni
Foto: Mira Gorenšek

CINKARNAR

Časopis Cinkarne Celje, d. d.
Letnik: LVI, december 2010, številka 2/312

Glavna in odgovorna urednica:
Mira Gorenšek

Lektor:
Mag. Zoran Pevec

Izdajatelj, naslov uredništva in tisk:
Cinkarna Celje, d. d.,
Kidričeva 26,
p. p. 1032, 3001 Celje,
telefon: ++386(0)3 4276144,
faks: ++386(0)3 4276172,
el.pošta: info@cinkarna.si

Oblikovanje:
Lea Gorenšek

Filmi in tisk:
Cinkarna Celje

Upravičeno smo zadovoljni

Drage Cinkarnarke in Cinkarnarji!

Pred zaključkom leta 2010, vam želim sporočiti še nekaj informacij v povezavi z aktualnim Nadzornim svetom.

Glavna naloga nadzornega sveta je nadzor poslovanja in vodenja poslov družbe. Sestava nadzornega sveta pa je določena s Statutom družbe. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za dobo 5 let.

Nadzorni svet Cinkarne Celje trenutno sestavlja šest članov. Zadnja sprememba članov nadzornega sveta se je potrdila na letošnji skupščini 1. 6. 2010. Sedaj deluje nadzorni svet v naslednji sestavi:

Jožica Tominec, Barbara Gorjup, Milan Medved in Mateja Vidnar iz vrst kapitala ter Marin Žagar in Dušan Mestinišek, predstavnik zaposlenih.

Podporo pri odločanju nadzornemu svetu zagotavlja še revizijska komisija.

Cinkarna je uspela navkljub izredno težkemu položaju na trgu vhodnih surovin ter velike negotovosti oblikovanja prodajnih cen TiO_2 , kot količinsko in vrednostno najpomembnejšega prodajnega artikla, ohraniti temelje, ki podjetju omogočajo prilagajanje tržnim razmeram in zagotavljajo nadaljni razvoj. Lastniki in nadzorni svet izkazujejo veliko zanimanje in skrbno spremljajo trende in dogodke na slovenskem, kakor tudi mednarodnem trgu ter dajejo popolno podporo poslovni strategiji Cinkarne Celje.

Rezultati kažejo, da uprava družbe skupaj s sodelavci izpolnjuje načrte in vodi poslovanje skladno z dolgoročno strateško usmeritvijo. V nadzornem svetu smo zato z dosežki Cinkarne Celje v letu 2010 upravičeno zadovoljni.

Ob tej priložnosti čestitam upravi in vsem zaslužnim sodelavcem v Cinkarni Celje, v imenu celotnega nadzornega sveta za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, izdanega v oktobru 2010. To pomeni potrditev večletnih prizadevanj in dokazovanj skladnosti z IPPC direktivo.

Cinkarna se bo v prihodnje srečevala z novimi izzivi prodiranja na nove trge, izpolnjevanjem novih okoljevarstvenih zahtev in nadzorni svet jo bo pri tem, v okviru svojih pristojnosti, podpiral.

Verjamem, da bo tesna povezava znanja in izkušenj znotraj podjetja zagotovo pomagala Cinkarni postati še uspešnejša.

SREČNO IN USPEŠNO V LETU 2011 TER MNOGO DRUŽINSKE SREČE OB BLIŽAJOČIH BOŽIČNIH IN NOVOLETNIH PRAZNIKI!

Mag. Mateja VIDNAR
Predsednica nadzornega sveta
Cinkarna Celje, d.d.

IZ VSEBINE

- 4** Pojasnilo Nikolaje Podgoršek Selič o pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja
- 6** Pogovor z Ireno Franko – Knez, direktorico PE Grafika
- 7** Cinkarna se je priključila projektni skupini EU za bakrove spojine
- 13** Predstavljamo dva strokovnjaka Niko Veronovski in Janeza Prislana
- 18** Natečaj 2010: Mladi so izdelovali ptičje krmilnice in krmila ter pisali haiku poezijo
- 20** Kako je, če pridejo tretješolčki v Cinkarno
- 24** V Mi med seboj spoznajte Brankove dobrote, v Spoznaj me pa Primoža Pangerla
- 27** Katerih 24 zaposlenih se je upokojilo
- 29** Nekateri so bili na izletu v Beogradu in Novem sadu, drugi so bili na Triglavu

Dobro v negotovih časih

Položaj na svetovnem trgu je bil v letu 2010 poslovanju Cinkarne zelo naklonjen. Z velikim prizadevanjem zaposlenih smo bili uspešni tudi na področju pridobivanja dovoljenj. V prihodnjem letu naša pričakovanja niso najbolj optimistična, vendar bomo z dobrim delom kos vsem prihajajočim težavam.

Spoštovane Cinkarnarke in Cinkarnarji!

Leto, ki se izteka, je bilo za poslovanje Cinkarne uspešno, celo najbolj uspešno v zadnjih desetletjih in bolj kot smo pričakovali. Na roko nam je šlo pravzaprav več dejavnikov. Svetovno gospodarstvo je bilo sicer še vedno izredno nestabilno, zlasti evropski gradbeni sektor je še vedno v veliki krizi. Kljub temu pa se je pojavil velik primanjkljaj zalog na trgu pigmenta titanovega dioksida. Zaradi gospodarske krize je prišlo do zaprtja nekaterih proizvodnih zmogljivosti v Evropi, nekaj mesecev je bila zaradi nesreče zaprta tudi največja evropska tovarna pigmenta. Primanjkljaju zalog je botrovalo tudi več desetletij nizkih prodajnih cen pigmenta, ki niso vzpodbujala nova investiranja v to dejavnost. Rast povpraševanja in sorazmerno nizke zaloge pigmenta so tako povzročile zvišanje prodajnih cen. Zato Cinkarna trenutno dosega višje cene pigmenta v primerjavi z lani, proizvodnja pa je razprodana.

Pri prodaji drugega nosilnega programa, titancinkove pločevine, so razmere nekoliko slabše kot v preteklem letu, a še vedno dobre. Količinsko smo prodali manj, vendar so se nekoliko zvišale cene. Razmeram je kriva zlasti izredno huda in dolgotrajna zima v Severni Evropi ter vremenske ujme s poplavami na Poljskem, Češkem in Nemčiji.

Poslovanje večine drugih prodajnih programov poteka precej bolje kot v letu 2009. Krizno obdobje kot večina dejavnosti te branže dosega gradbeni program, zato zastavljenih ciljev ne dosežajo. Program grafičnih repromaterialov pa se le stežka pobira iz zastarelosti, zlasti ofsetnih tiskarskih plošč, z razvojem novih CTP tiskarskih plošč. V drugi polovici leta 2010 smo začeli s trženjem tega izdelka in rezultati so vzpodbudni.

Cinkarna je v prvih devetih mesecih leta 2010 dosegla 14 odstotkov višje prihodke od prodaje kot v preteklem letu in za 9 odstotkov preseгла načrtovane. Skupna vrednost izvoza je bila kar za 16 odstotkov višja. Naša aktivna poslovna politika, usmerjena v povečanje tržnih deležev ter osredotočenje na denarni tok v letu 2009, ko je bila recesija na višku, je pokazala, da smo gospodarili dobro. Čisti dobiček je bil presežen za 116 odstotkov. Čeravno je potrebno poslovnemu izidu v letu 2010 dodati sredstva, rezervirana nameravanemu zaprtju in sanaciji odlagališča trdnih odpadkov Bukovžlak, pa tudi višanju trošarin, pozitivna poslovna uspešnost tudi ob koncu leta ne bo ogrožena.

Seveda bomo nadaljevali s procesom zniževanja zadolženosti, učinkovitosti uporabe energije in nižanju manj potrebnih stroškov poslovanja. Ob tem pa bomo previdni pri obvladovanju tveganj, povezanih z likvidnostjo kupcev v Sloveniji in na Balkanu, hudo krizo slovenskega gradbenega sektorja ter težavami slovenskega finančnega sektorja. Pravzaprav lahko napovemo, da bomo kljub trenutnim slabim gospodarskim razmeram v svetu in pri nas, zastavljene cilje v letu 2010 presegle.

Manj obetajoče je poslovno leto 2011, ker pričakujemo na trgu morda ponovno krizno obdobje in nadaljevanje slabšanja razmer, ki so se začela že letos. Najbolj nas lahko skrbijo cene strateških surovin, ki se lahko spet drastično zvišajo in zmanjšanje porabe naših izdelkov ter seveda neplačilna sposobnost nekaterih naših pomembnih kupcev.

Še naprej velja nadaljevati z restriktivnim ravnanjem z razpoložljivimi denarnimi sredstvi pri investiranju, pri čemer je potrebno poudariti, da je investiranje na področju ravnanja z okoljem, varnostjo ter zdravjem zaposlenih, neokrnjeno.

Ponosni smo, da smo uspeli z velikim angažiranjem zaposlenih vendarle pridobiti Občinski podrobni prostorski načrt in Okoljevarstveno dovoljenje, nadalje pa se bomo morali truditi, da v tem procesu tudi ostanemo. Lahko se pohvalimo tudi z uveljavitvijo Integriranega sistema vodenja, ki zagotavlja skladnost našega delovanja s standardi kakovosti (ISO 9001) varnosti in zdravja (BS OHSAS 18001), v PE Mozirje pa tudi z uredbo EMAS, kar so pohvalili tudi presojevalci. Ne smemo pozabiti tudi naš mladi razvojni tim, ki intenzivno razvija visokotehnološki ultrafini titanov dioksid, ki ima UV absorpcijske in fotokatalitične lastnosti. Vzporedno z razvojem osnovnega izdelka poteka tudi razvoj ustreznih aplikacij.

Če povzamem, je poslovanje Cinkarne dobro, Cinkarna je poslovno zdrava in finančno stabilna. Posledično je stabilnost tudi za zaposlene zagotovljena. Zato lahko nadaljujemo s politiko gospodarjenja, kakršno smo si zastavili. Kljub temu pa je potrebna večja pazljivost na vseh področjih, ki od zunaj vplivajo na naše poslovanje.

Ob koncu leta se iskreno zahvaljujem vsem zaposlenim za uspešno soustvarjanje poslovanja v letu 2010 in želim, da bi tudi v prihajajočem letu 2011 tvorno sodelovali, predvsem pa izboljševali medsebojne odnose, si zaupali in bolj spoštovali drug drugega. Nenehno vzpostavljajte dobrih vrlin in lepih vrednot so prava pot k nadaljnjim uspešnostim.

Vsem zaposlenim, vašim najbližjim, upokojencem in poslovnim partnerjem želim uspešno, zdravo in mirno leto 2011.

Tomaž BENČINA
Generalni direktor – predsednik Uprave

Cinkarna pridobila okoljevarstveno dovoljenje

*Agencija RS za okolje je Cinkarni 28. 10. 2010 izdal okoljevarstveno dovoljenje za vse IPPC naprave po strogih pogojih, s čimer je potrjena zakonodajna skladnost delovanja vseh proizvodnih programov Cinkarne. Za pojasnilo smo prosili članico Uprave – tehnično direktorico **Nikolajo Podgoršek Selič**.*

To je velik dosežek za podjetje, pa tudi za Celje. Je investicija, ki se obrestuje. Kaj pridobitev dovoljenja pomeni za sedanjo Cinkarno in njen napredek?

Čisto okolje postaja človeku zmeraj večja vrednota. To vrednato vse bolj striktno varuje tudi zakonodaja, ki s predpisi definira dovoljene postopke in meje njihovega še sprejemljivega vpliva na okolje. Pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja je posledično ena od ključnih zakonodajnih zahtev. Podjetje, ki ne izpolnjuje zakonodajnih zahtev, ne more razmišljati niti o dolgoročnem obstoju, kaj šele o razvoju. Okoljevarstveno dovoljenje zato vsem nam pomeni povečan občutek varnosti za delo v podjetju, hkrati pa nam daje nov motiv za nadaljnjo aktivno-razvojno delovanje.

Okoljevarstvena zakonodaja Evropske Unije, ki jo posredno izvaja Agencija RS za okolje je neizprosna tudi zaradi sankcij, ki jih mora plačati država v primeru neizpolnjevanja. Toliko več je bilo zahtev za dopolnjevanja vloge Cinkarne za pridobitev dovoljenja? Kako dolgo smo dopolnjevali dokumentacijo?

Cinkarna je v investicijskem procesu med leti 2000 do 2007 poskrbela za popolno prilagoditev zahtevam IPPC direktive. Vlogo za izdajo okoljskega dovoljenja smo oddali v roku, to je 30.10.2006. Potem se je začelo čakanje dolgo štiri leta.

Na ARSO so se pregleda velikega števila prispelih vlog lotili zelo temeljito. Priznati jim je tudi treba, da so se v začetni fazi srečevali s problemom še ne prenesene EU zakonodaje v naš pravni red, kar jim je močno oteževalo in podaljševalo ugotovitvene postopke.

Našo vlogo so na ARSO tako prvič grobo pregledali januarja 2008 in zahtevali nekaj dopolnitev administrativne narave.

Zaradi zaostankov pri izdaji dovoljenj so se nato iz EU na našo državo začeli izvajati pritiski in na ARSO so se pospešeno lotili reševanja

predvsem manj obsežnih vlog, saj se je tako številka hitreje zmanjševala. V našem primeru pa je šlo za najobsežnejšo vlogo v Sloveniji. Posledično je bil to za ARSO tudi najbolj kompleksen in dolgo trajajoč ugotovitveni postopek, ki so ga namensko puščali za konec. Dodatno so proces zavlačevali pritiski javnosti in postopki odločanja o stranskih udeležencih.

Dokumentacija je bila zelo obsežna. Lahko na kratko naštejete, kaj vse je vsebovala in na katerih segmentih je bilo potrebno pripraviti največ dokumentacije oz. kje so bile največje težave.

Za vlogo smo na posebnih obrazcih morali pripraviti opis vseh naših tehnoloških postopkov, vključno s shemami. Zajeli smo tudi vsa področja dobave oziroma priprave in distribucije energentov. Še posebej pomemben del pa je predstavljal popis emisij v vodo in zrak ter ravnanje z odpadki. K obsegu celotne vloge je gotovo največ prispevala proizvodnja titanovega dioksida, kjer je bilo potrebnih tudi največ usklajevanj.

V medijih smo pogosto zasledili, da ima Cinkarna v dovoljenju zajetih kar 7 IPPC naprav. Za kaj pravzaprav gre?

Tu gre pravzaprav za napačno navajanje. Naj najprej razložim pojem različnih naprav, ki jih okoljevarstveno dovoljenje obravnava.

IPPC naprave so naprave, ki po IPPC direktivi lahko povzročijo onesnaženje večjega obsega. Pri nas so to štiri naprave: Proizvodnja žveplove kisline, Proizvodnja titanovega dioksida, Proizvodnja modrega bakra in Metalurgija. Odlagališči sadre Za Travniki ter Bukovžlak ter enota Vzdrževanje in energetika se obravnavajo kar kot del proizvodnje titanovega dioksida.

Če ima na istem kraju isti upravljavec še kakšne druge naprave, ki nimajo skupnih objektov ali naprav za odvajanje emisij ali ravnanje z odpadki, pa se le-te imenujejo

nepovezane druge naprave. Pod ta sklop tako pri nas spadajo Grafika, Veflon, Gradbene mase in Rastni substrati.

Kako smo prišli na 7 IPPC naprav pravzaprav ne vem. Res pa je, da smo jih ob oddaji vloge imeli 6. V postopku od oddaje vloge do izdaje dovoljenja pa sta dve napravi odpadli. Prva je bila Proizvodnja cink sulfata, druga pa Odlagališče trdnih odpadkov Bukovžlak. Za zaprtje slednjega se je Uprava podjetja odločila po temeljitem tehtanju prednosti in slabosti, ki bi ga ohranjanje odlagališča imelo na poslovanje podjetja. Ključna elementa za odločitev sta bila:

- da je deponija praktično polna in
- še precej večje finančne obveznosti, ki bi podjetje doletele ob podaljšanju obratovanja.

Odlagališče trdnih odpadkov je tako od 25. 10. 2010 v postopku zapiranja, ki lahko traja največ tri leta. Nenevarne odpadke, ki smo jih do sedaj odlagali tam, bomo odslej oddajali pooblaščenim zbirateljcem. Zato je zelo pomembno, da njihovo količino čim bolj zmanjšamo. Temu sledijo tudi naši okvirni in izvedbeni cilji v POIC 2011.

Varstvo okolja ni le finančno breme za podjetje, je tudi pomemben prispevek k zmanjšanju stroškov proizvodnje in večanju konkurenčnosti. Koliko letno namenimo sredstev za tekoče izdatke kot so monitoringi, odstranjevanje odpadkov, storitve za čiščenje in podobno?

V letih investicijskega procesa 2000–2007 je podjetje v okoljske naložbe vložilo dobrih 25 milijonov evrov, leta 2008 3,9 milijonov evrov, leta 2009 pa še 1,5 milijonov evrov. Tekoči okoljski stroški so znašali leta 2008 4 milijone evrov, leta 2009 pa 6,45 milijonov evrov.

V prihodnjih treh letih bomo morali izpeljati tudi precejšnjo naložbo v zapiranje Odlagališča trdnih odpadkov Bukovžlak.

Na okoljskem področju stalno dela kar nekaj sodelavcev, ki so

Shematski prikaz IPPC naprav in drugih nepovezanih naprav v okoljevarstvenem dovoljenju Cinkarne

Žveplova kislina

Titanov dioksid

Modri baker

Metalurgija

IPPC NAPRAVE

Vzdrževanje in energetika

Odlagališče Za Travnik

Odlagališče Bukovžlak

Grafika

Veflon

Gradbene mase

Rastni substrat

NEPOVEZANE DRUGE NAPRAVE

dokumentacijo, tudi s pomočjo drugih sodelavcev, pripravljali zelo strokovno in natančno. Kaj in koga lahko pri tem pohvalimo?

Projekt sem zaradi velikega pomena in potrebne široke koordinacije formalno sicer vodila jaz, a zasluge za njegov uspeh imajo prav gotovo mnogo bolj sodelavci, ki so podpisani pod mano. Izjemno veliko jih je bilo, nekateri so se vmes že upokojili. Ne morem naštetih vseh, sporočam pa vsem, da so bila

njihova prizadevanja opažena, da so cenjena in da so za vse nas pomenila pomemben doprinos. Izjemo pri navajanju pa kljub temu moram narediti pri sodelavcih in sodelavcih v Službi za varstvo okolja. Navajeni smo veliko pričakovati od njih ter negodovati, če ni bilo moč vsega izpolniti. Dovolj podrobno sem spremljala njihovo sposobnost premagovanja strokovnih in še bolj birokratskih ovir, pogosto v hudi časovni stiski in daleč v popoldan podaljšanih delovnih urah, da znam ceniti njihov čut odgovornosti ter ogromen prispevek pri

tem za nas življenjsko pomembnem projektu. V imenu Uprave in vseh zaposlenih jim zato na tem mestu izrekam še posebno pohvalo.

ARSO = Agencija republike Slovenije za okolje
 IPPC direktiva = Integrated Pollution Prevention and Control ali Celovito preprečevanje in nadzor onesnaževanja

POIC = Plan okvirnih in izvedbenih ciljev

Vprašanja in foto: Mira Gorenšek

Irena Franko-Knez

Irena Franko-Knez, direktorica PE Grafika

PE Grafika je bila sredi 80-tih let gonilna sila v Cinkarni, v drugem tisočletju pa smo se spraševali le kako dolgo bo še obstajala. Paradoks je namreč, da se je takoj potem, ko smo štartali z novo proizvodno ofsetnih tiskarskih plošč, pojavila nova tehnologija oziroma nove oblike posredovanja informacij, digitalni tisk in internet, ki so spremenile strukturo tiska. Nekaj let so se zato v PE Grafiki spopadali z maksimalno racionalizacijo poslovanja, zniževanjem stroškov in delovne sile ter seveda z iskanjem novih trgov.

Izhoda ni bilo videti. Potem pa ste prišli vi z novo vizijo in izjemno veliko pozitivne energije. Kakšna je vaša vizija?

Če začnemo pri trenutni ekonomski situaciji, potem hitro ugotovimo, da je grafična branža tako lokalno, regionalno, kot tudi globalno ena izmed tistih branž, ki je med prvimi padla pod pritisk zniževanja obsegov in donosnosti, saj gre za stroške, ki jih v času krize znižajo med prvimi (manj promocije, oglaševanja, tiska ...).

Če pa pogledamo na branžo iz druge, pozitivne plati, potem ugotovimo, da bo vedno obstajal tiskan medij, kljub pomislekom iz preteklosti, da bo večino tiskanih medijev (knjig, revij, časopisov, oglasov ...) nadomestila elektronska oblika. To potrjujejo raziskave javnega mnenja pri nas in v svetu. Poleg tega je še vedno precej potencialnih trgov, ki se še niso dokončno razvili in se še vedno razvijajo in rastejo na področju tiskarstva, kot npr. določene vzhodnoevropske države in države jugovzhodne Evrope, če se osredotočimo le na evropski prostor. Torej potencial možne rasti še vedno obstaja. Če želiš sodelovati v tej rasti, oz. v prevzemanju tržnih deležev od konkurence, moraš imeti kakovosten in konkurenčen proizvod in pravo mero poguma pri osvajanju novih trgov.

Torej, če ste me vprašali po viziji, potem lahko na kratko povzamem: razviti, kakovostno izboljšati in stroškovno učinkovito proizvesti proizvode z vloženim lastnim znanjem, ki prinašajo podjetju nadpovprečno dodano vrednost ter zagotoviti ustrezne tržne poti za prodajo na lokalne in evropske trge. Ali krajše: vizija, v nekaj letih postati največji proizvajalec grafičnih repromaterialov na področju centralne, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Izhod vidite predvsem v razvoju in trženju nove termalne plošče, katere trženje v drugi polovici letošnjega leta daje že vzpodbudne rezultate, kakšne?

Termalna plošča je res nosilni proizvod in brez nje je tudi trženje drugih proizvodov težje, oz. je vstop na nove trge zelo otežen, ponekod nemogoč. Poleg tega pa je to za PE Grafika težko pričakovan proizvod, predvsem zaradi dodane vrednosti, ki ga ta izdelek prinaša. Obstoječa konvencionalna tiskarska plošča ne le, da je v trendu padajoče porabe, temveč je zaradi izrazite rasti borzne cene aluminija v letošnjem letu postala proizvod, ki ne pokriva niti svojih lastnih stroškov proizvodnje in prodaje. Zato s takšno vneto in nestrpnostjo pričakamo vsako novo termalno rolo, ki pride iz oslojevanja in jo po testiranjih, če ustreza kakovostnim standardom, posredujemo na trg.

Če ne bi upoštevali nujnega razvojnega procesa novega proizvoda, bi seveda pričakovali, da bo izdelek v nekaj mesecih pripravljen na trženje na različnih trgih, vendar so kot pri vsakem novem proizvodu, ki je tehnološko zahteven, prisotne začetne razvojne težave in pasti, ki jih žal ugotoviš šele s časovnim zamikom. Konkurenca je na primer več let razvijala isti proizvod, njena prednost, poleg bistveno večjega finančnega in kadrovskega razvojnega potenciala, je bila tudi časovna prednost. Mi žal nov izdelek razvijamo v časovni stiski, saj z njim rešujemo obstoj in perspektivo poslovne enote.

Proizvod je v fazi nenehnih izboljšav, letos smo že nekajkrat zagnali prodajo, dobili povratno informacijo s trga, prodajo nekoliko upočasnili, naredili izboljšavo in ponovno šli na trg. Žal pa moramo, kljub potrebni naglici uvedbe izdelka, imeti na obstoječih, predvsem pa na novih trgih, pravo mero previdnosti in drznosti, saj ne smemo v želji po prehitrem vstopu škoditi ugledu blagovne znamke Kemolit, ki si je s konvencionalno ploščo utrdila dober položaj v branži.

To, kar je potrebno izpostaviti, je, da je razvoj nove termalne plošče že blizu optimalnih kakovostnih zahtev, manjka še nekaj detajlov in izboljšav, ki pa običajno zahtevajo največ časa, da bomo lahko Kemolit THE ploščo postavili ob bok evropskim proizvajalcem in

si zagotovili kontinuirno trženje in vstop na nove evropske trge.

Kot za marsikateri proizvod je tudi med procesom tiskanja, tiskarskimi barvami in življenjskim standardom ljudi, povezava. Kakšne možnosti za razvoj in trženje imajo drugi proizvodi PE Grafike?

Pravzaprav se lahko vrneva k prvemu vprašanju, kjer sem že omenila, da imajo perspektivo vsi tisti proizvodi PE Grafike, v katerih je vloženo lastno znanje, so kakovostni in konkurenčni. Teh je kar nekaj, kot na primer razvijalci ofsetnih tiskarskih plošč, nekateri drugi preparati, flekso tiskarske barve ...

V letošnjem letu nam je s pospeševanjem prodaje predvsem omenjenih izdelkov in ob načrtnem zmanjšanju prodaje izdelkov brez ali z nizko dodano vrednostjo, uspelo v veliki meri sanirati poslovanje v večini obratov, tudi poslovanje tiskarne bo po nekajletni izgubi letos pozitivno. Obstaja pa prisoten problem nerentabilne proizvodnje ofset tiskarskih barv, katere proizvodnjo postopno ukinjamo in s prihodnjim letom prehajamo na trženje trgovskega blaga pod cinkarniško blagovno znamko ter uvajamo mešanico barv, ki nam bo zagotovila izpopolnitev ponudbe in pokritje vseh stroškov. Kadrovski potencial iz ofset tiskarskih barv pa bomo usmerili v flekso tiskarske barve, katerih obseg iz meseca v mesec povečujemo, istočasno pa ves čas tečejo razvojne aktivnosti za izboljšanje kakovosti in nova področja uporabe.

Kot rečeno pa pri tekočem poslovanju ostaja največja težava nerentabilnost proizvodnje ofset tiskarskih plošč. To bomo sanirali delno s cenejšimi surovinami za del proizvodnje konvencionalnih plošč, dokončno pa z uvedbo termalne plošče.

Kako pri razvoju proizvodov upoštevate okoljski vidik?

Ob prihodu v podjetje me je prijetno presenetila velika in stalna aktivnost in skrb za ohranjanje in varovanje okolja. Precej

Cinkarna v projektni skupini EU za bakrove spojine

razvojnih nalog je bilo razpisanih že pred mojim prihodom na temo varne razgradnje odpadkov ali zmanjšanja količine odpadkov. Z aktivnostmi razbremenjevanja okolja z odpadki, skrbi za varno in zdravo delo ljudi, zmanjševanja porabe materiala in energije, nadaljujemo tudi v prihodnjem letu, saj smo si postavili kar nekaj planskih ciljev iz tega področja.

Tudi pri razvoju novih proizvodov sledimo okoljskim vidikom, kot na primer razvoj fleksotiskarskih barv na vodni osnovi, ukinitve tiskarskih barv na bazi mineralnih olj. Po zaključnem razvoju termalne plošče pa bomo pristopili k razvoju tako imenovane brezemijske tiskarske plošče.

Ko ste se zaposlili v Cinkarni, ste najprej spremenili organizacijo in v poslovno enoto priključili tržnike, ki so spadali v Marketing. Je bila to prava odločitev?

V tako raznolikem tržnem okolju proizvodov Cinkarne, poteka prodaja grafičnih repromaterialov po popolnoma drugih prodajnih poteh in po povsem drugačnih tržnih zakonitostih od drugih proizvodov Cinkarne.

Desetmesečne izkušnje kažejo, da je bila to prava odločitev, saj se lahko v izredno zahtevni situaciji resnično posvetimo izključno naši problematiki, izboljšali smo medsebojno komunikacijo, zlasti komunikacijo med posameznimi funkcijami, lažje razumemo problematiko z vidika vseh funkcij in hitreje poiščemo najboljšo rešitev v dani situaciji. Pravočasno in pravilno odločanje pa je zlasti v kriznih situacijah odločilno.

Tudi glede na moje izkušnje s področja trženja grafičnih proizvodov, smo odprli nove prodajne poti in nove izvozne trge, ki bodo zlasti v prihodnjem obdobju pripomogli k povečanju prodaje obstoječih proizvodov, kot tudi k hitrejšemu uvajanju nove termalne plošče.

Zaposleni v PE Grafika so zdaj morda manj zaskrbljeni. Kaj bi jim svetovali, kako naj delajo in ravnajo, da bodo čim bolj sledili skupnim ciljem?

Verjamem, da se v življenju vedno izplača poiskati pozitivno stran, potencial, ki obstaja v vsakem. Ob prihodu v podjetje sem takoj zaznala znanje in izkušnje mojih sodelavcev, ki pa je bilo spričo pomanjkanja pravega motiva in perspektive nekoliko potisnjeno v drugo prioriteto, za skrbjo za prihodnost. Vesela sem, da mi je uspelo aktivirati ta potencial, ki je za skupen uspeh neprecenljive vrednosti. Rada bi izkoristila priložnost in se svojim

sodelavcem zahvalila za zaupanje in njihov aktivni prispevek, ki že kaže prve pozitivne rezultate. Zavedam pa se, da je večina zahtevne poti še pred nami, zato bomo morali s skupnimi močmi, znanjem in motivacijo prispevati vsak svoj delež k nadaljnjem razvoju in rasti ter doseganju ponovne dobičkonosnosti PE Grafika.

Za sabo imate dvajset let delovne dobe, večina v grafični stroki, vendar na področju ekonomije. Pri vodenju proizvodnje ste se tudi dobro znašli, imate morda še kakšne ambicije v Cinkarni in kako vam je tukaj všeč?

Ker sem že po naravi usmerjena k urejenosti in organiziranosti, mi v podjetju izredno odgovarja dobra organizacija in urejenost poslovnega sistema. K dobremu počutju pa verjetno pripomore tudi moja dolgoletna izkušnja delovanja v podobno organiziranem podjetju, zato mi je okolje domače in imam občutek, da sem v podjetju že več let in ne le nekaj mesecev.

Sem ambiciozna, tako v službenem, kot v privatnem življenju, kar pa smatram kot pozitivno gonilo k nenehnim izboljšavam in spremembam na bolje. Kar zadeva moje ambicije znotraj Cinkarne lahko povem, da mi je trenutna odgovornost in naloga, ki jo opravljam, velik strokovni izziv, saj se prvič v svoji službeni karieri srečujem z vodenjem novih funkcij in področij in mi je v veliko zadovoljstvo, ko ugotavljam pozitivne rezultate sodelovanja funkcij, ki so si sicer že v teoriji na nasprotnih straneh (npr. proizvodnja in prodaja). Odgovarja mi konkretna zadolžitev in možnost ugotavljanja merljivih ciljev. Zavedam pa se tudi časovno omejenega obdobja, ki nam ga daje Uprava za doseglo poslovnih ciljev. Prepričana sem, da mi bo cilj z mojimi sodelavci uspelo doseči v pričakovanem roku.

Nekaj vaših kvalitiet osebnosti že poznamo, da ste pozitivna oseba, prijazna, odločna, znate poslušati in razumeti. Bi morda še kaj dodali?

Dodala bi vztrajnost, kot eno od mojih lastnosti, ki jo lahko nekateri sicer vidijo v negativnem smislu kot trmo, sicer pa je vedno usmerjena k nekemu cilju, ki pomeni izboljšanje, korak naprej.

Menim, da je v zahtevnih časih, ko prepogosto vidimo oviro ali imamo dvom na poti k spremembam, ravno vztrajnost tista, ki nas pelje k zastavljenemu cilju. Kot že rečeno, prepričana sem, da nam bo zastavljen cilj uspelo doseči.

Spraševala: Mira Gorenšek

FITOFARMACEVTSKA SREDSTVA

Fitofarmacija je poleg farmacije ena izmed regulatorno najbolj urejenih področij. Fitofarmaceutska sredstva (v nadaljevanju FFS) so zdravila za rastline in imajo pomembno vlogo v kmetijstvu, hortikulturi, gozdarstvu in vrtnarstvu. Da so učinkovita, jih je potrebno pravilno uporabljati. Le njihov način uporabe določa ali bodo pomenila tveganje za okolje in biotsko raznovrstnost, zato je še kako potrebno upoštevati, da nevarnost pogosto ni v samem izdelku, temveč v napačni rabi, neupoštevanju karence in mejnih vrednostih ostankov.

CINKARNA CELJE JE EDINI SLOVENSKI PROIZVAJALEC BAKROVIH SPOJIN

V Sloveniji smo med prvimi prevzeli evropski pravni red in uskladili zakonodajo na področju FFS z evropskimi kriteriji. Ker so bakrovi fungicidi zelo pomembna fitofarmaceutska, kot tudi socialna in ekonomska kategorija, je toliko bolj zavezujoče, da vsi ravnamo strokovno in v skladu z znanstvenimi načeli. FFS pokriva izredno razsežna zakonodaja in za nadaljnjo proizvodnjo bakrovega fungicida Cuprablau Z je bila nujno potrebna registracija ter vključitev aktivne snovi (v nadaljevanju AS) modri baker polprodukt na Aneks 1. Po Direktivi 91/414/EEC se namreč v FFS lahko uporabljajo le vključene AS, v nasprotnem se FFS ne sme več proizvajati in dajati v promet.

Za potrditev ekvivalence našega polprodukta, zaradi obširnih in dragih zahtevanih monografij, je Cinkarna Celje za nadaljevanje proizvodnje Cuprablau Z preostala le ena in edina pot – vključitev v skupino EUCu Task Force.

SKUPINA EUCu TASK FORCE IN NJENE PREDNOSTI

Projektna skupina EUCuTF je pričela z delovanjem že leta 1999 na znanstvenih, tehničnih in regulativnih področjih, ki so neposredno ali posredno povezani z uporabo FFS. Skupina vključuje 13 podjetij in med njimi je od septembra 2010 tudi Cinkarna Celje.

Vključitev v skupino ni bila enostavna niti poceni, vsekakor pa članstvo omogoča nadaljnjo proizvodnjo v obratu Modri baker in nudi kar nekaj prednosti, kot so: delovanje v dinamičnem in vrhunskem sektorju

raziskovanja in tehnologije; povezovanje z raziskovalnimi organizacijami, ki prinaša sadove ustvarjalnih zamislih novih tehnologij, izdelkov; sodelovanje z usposobljenimi in inovativnimi podjetji; delovanje v trdnem pravnem okviru varstva okolja in varovanja zdravja; zaupanje in izmenjava podatkov, ki se ne razkrivajo tretjim osebam brez pisnega soglasja skupine EUCu TF. Sam razvoj dogodkov v svetu in strateški pomen hrane pa zagotavljata skupini obetavno prihodnost.

PRIORITETNO DELO SKUPINE

Trenutno v skupini delamo velik korak k enotnosti na področju evropske zaščite okolja in potrošnikov v okviru celotnega koncepta za evropsko kmetijstvo, ki bo zagotovilo zdravo hrano in zdravo okolje. Pri tem bomo posamezne članice določile ukrepe v svojih nacionalnih akcijskih načrtih in te bodo osnovane na načelih integrirane zaščite rastlin, ki bo od leta 2014 postala obvezna za celotno EU.

Seveda se bo zakonodaja na področju FFS nenehno dopolnjevala in spreminjala na podlagi novih znanstvenih odkritij in tehničnih postopkov, kar pa bo koristilo okolju, potrošnikom in uporabnikom. Glavni cilj evropske zakonodaje se nanaša na vzpostavitev enotnega trga z manj birokracije, ki bo zagotavljal, da bodo FFS na trgu katerekoli države članice EU pridobila dovoljenje za promet po enotnih evropskih standardih z razdelitvijo na tri območja. Za države članice znotraj teh območij bo veljalo vzajemno priznavanje odločb. S tem bo zagotovljena visoka raven zaščite brez ogrožanja trajnostne rabe kmetijske pridelave v Evropi, dosežen bo notranji trg, enotni konkurenčni pogoji in velik napredek v smeri zaščite zdravja.

Strokovne ocene vplivov (varnost, izpostavljenost, tveganje) ki obsegajo uporabo snovi in izdelka v vseh stopnjah življenjskega cikla, so v polnem teku in bodo pripomogle, da se določena FFS ne bodo kar tako prepovedala, s čimer bi trpela avtohtona pridelava hrane, saj zaenkrat ni nadomestnih sredstev. Ravno tako bi bila v porastu odvisnost od uvoza iz držav, ki jim je za te stvari vseeno, s čimer bi se tveganje za bolezni pridelkov preveč povečalo in to bi imelo škodljive učinke na pridelavo hrane in gospodarstvo.

V imenu zaposlenih PE Kemija Celje bi rada izrekla priznanje in zahvalo vodstvu podjetja, da je sprejelo in zaupalo predstavljenemu cilju razvojne poti na področju bakrovih fungicidov. Z zahvalo izrekam tudi pričakovanja po nadaljnji podpori in pomoči, saj nas za napredek čaka še več dela, ki mora biti strokovno, prodorno, odločno in z veliko dobre volje.

Vesna GABERŠEK

Novi atomski absorpcijski spektrometer

Po šestnajstih letih oziroma 16.000 urah delovanja smo 14. 9. 2010 v Službi kakovosti odklopili atomski absorpcijski spektrometer (AAS) PerkinElmer 3110 in pričeli izvajati analize vzorcev na novem AAS Varian SpectrAA DUO. Po dveh dneh intenzivnega dela smo poročali prve rezultate, seveda pa je pot postavitve in validacije vseh metod na novem spektrometru še dolga, saj s pomočjo atomske absorpcije redno določamo 10 različnih analitov v dvajset različnih vzorcih.

AAS PerkinElmer 3110

AAS Varian SpectrAA DUO

Z nakupom AAS Varian SpectrAA DUO smo dobili sodobnejšo verzijo atomske absorpcijske spektroskopije fizično ločenima enotama za analizo vzorcev s plamensko tehniko in analizo z elektrotermično (grafitno) tehniko, ki ju lahko sočasno vodimo s pomočjo enega računalnika. Delo v plamenski tehniki je zaradi možnosti razredčevanja vzorcev in standardov na samem aparatu in možnosti preklapljanja med žarnicami za različne analite, nekoliko olajšano. Ob tem pa nova programska oprema omogoča izvajanje vseh kontrol in oblikovanje zapisov ter njihovo arhiviranje v skladu z zahtevami standarda ISO/IEC 17025:2005. Ločena enota za delo v grafitni tehniki razširja možnosti določitve elementov v sledovih v geoloških in bioloških vzorcih.

Atomsko absorpcijsko spektroskopijo uporabljamo za določevanje kovin v tekočih in trdnih vzorcih. Primerna je tako za analizo organskih kot anorganskih vzorcev, tudi takšnih, ki vsebujejo večje koncentracije soli. Odlikujejo jo: enostavno rokovanje, robustnost, visoka stopnja selektivnosti, nizka cena. S kombinacijo plamenske in grafitne tehnike dosežemo široko koncentracijsko območje določevanja analitov:

- od nekaj ppm naprej pri plamenski tehniki,
- od nekaj ppb naprej pri grafitni tehniki.

Postopek analize vzorca v plamenski tehniki:

- vzorec uvajamo v razpršilno celico, kjer se tvori aerosol,
- aerosol vstopa v plamen,
- v plamenu pri temperaturah do 2700 °C poteče atomizacija,
- preko plamena potuje žarek s

karacteristično valovno dolžino analita,

- analit absorbira svetlobo,
- količina absorbirane svetlobe je sorazmerna koncentraciji analita v atomiziranem stanju.

Postopek analize vzorca v grafitni tehniki:

- avtomatski vzorčevalnik v kiveto injicira kapljico vzorca (običajno 20µl),
- kiveto postopno segrevamo do max. 3.000 °C, tako da v prvi fazi odparimo topila, sledi upepeljevanje matrice vzorca in nato atomizacija analita,
- skozi kiveto potuje žarek s karakteristično valovno dolžino analita,
- količina absorbirane svetlobe je sorazmerna koncentraciji analita v atomiziranem stanju.

Osnovni pogoji za uspešno izvedbo analize so:

- primerna priprava vzorca, da dobimo stabilno raztopino s koncentracijo analita, ki je primerna za meritve z AAS,
- poznavanje, obvladovanje oz. eliminacija vseh komponent vzorca, ki vplivajo na procese od injiciranja do atomizacije vzorca,
- posedovanje žarnic, ki sevajo svetlobo karakteristične valovne dolžine za izbran analit in standardnih raztopin analita.

Ker je za izvedbo analize potrebna predpriprava, prosimo vse naročnike, da se ob novih vzorcih ali analitih o možnosti analize predhodno posvetujejo z nami.

Ksenija GRADIŠEK
Foto: Rihard Mlekuž

Frekvenčno regulirani kompresor

V začetku leta 2010 smo bili prisiljeni razmišljati o zamenjavi popolnoma dotrajanega brezoljnega kompresorja za komprimiran zrak za potrebe proizvodnje Titanovega dioksida. Glede na naraščajočo porabo energenta komprimiran zrak se je tudi enota, ki smo jo načrtovali, povečevala. V igri so bile opcije z učinkovito rabo energije, in sicer: frekvenčno reguliran vijačni kompresor, frekvenčno reguliran turbo kompresor z motorjem s permanentnimi magneti in zračnimi ležaji ter trostopenski turbo kompresor. Na koncu smo se odločili za frekvenčno reguliran vijačni kompresor, ki ima območje regulacije od 21 do 79 kubičnih metrov na minuto posesanega zraka in porabe elektrike od 146 pa do 532 kilovatnih ur. Torej lahko govorimo o območju regulacije in porabi elektrike od 27 do 100 odstotkov. Primerljiv trostopenski turbo kompresor ima območje regulacije samo 15 odstotkov.

Tako govorimo o do 25 odstotkov prihranka pri porabi elektrike, poleg tega pa še o stabilnosti procesa, saj je izhodni tlak tako rekoč konstanten v širokem razponu zmogljivosti (ozko tlačno območje 0,1 bara). Omogočen je nižji in stalni tlak zračne mreže, nizki zagonski navor za miren zagon, nizki zagonski tokovi, brez dodatnih stroškov za temenski tok oskrbovalnega podjetja in konstanten ter visok faktor moči v celotnem razponu hitrosti.

Seveda je takšen kompresor tudi bistveno dražji od turbo kompresorjev, ki so bili dosedaj nekako stalnica v naši firmi za potrebe proizvodnje brezoljnega komprimiranega zraka. Izkoristili smo obdobje recesije in veliko željo proizvajalca za vstop v našo firmo, kar je prineslo dodaten popust in na osnovi vseh dejstev odločitev o nabavi takšnega kompresorja.

Koncem meseca avgusta smo kompresor v dveh dneh po dobavi, zahvaljujoč odlični organiziranosti in strokovnosti sodelavcev PE Vzdrževanja in energetika, tudi zagnali. Z zagonom tega kompresorja nam je na semaforju v planu okvirnih in izvedbenih ciljev namesto rumene zagorela zelena luč, kar pomeni, da smo dosegli željeni cilj. Pričakujemo, da bomo višji strošek nabave omenjenega kompresorja samo zaradi zmanjšane porabe elektrike povrnili v četrtini leta, kar je zelo dobro.

Branko STARIČ

Novi frekvenčno regulirani kompresor za proizvodnjo 7,5 barskega zraka

Prezračevanje kompresorskih postaj

Izvedba prisilnega prezračevanja z aksialnimi ventilatorji v kompresorskih postajah PE TiO₂, PE Metalurgija in PE VčE.

Kompresija zraka je povezana z velikimi izgubami, saj proces ni izotermen. Sprošča se precej toplote, ki pomeni izgubo energije. Kar okoli 70 odstotkov vse energije, ki je porabljena za kompresijo, se pretvori v toploto na nizkem nivoju, ki je primerna kvečjemu za ogrevanje vode. Hlajenje procesa komprimiranja s pridom uporabljamo za dogrevanje dekarbonizirane vode v pripravi vode in ogrevanje prostorov kompresorskih postaj v zimskem času.

Težave se pojavljajo v poletnem času, ko je odvod toplote premajhen in prihaja do pregrevanja: prostorov, v katerih obratujejo kompresorji in kompresorjev zaradi previsoke temperature hladilne vode. Tako imenovano naravno prezračevanje skozi vstopne in izstopne odprtine in zidovih postaj se je izkazalo za neučinkovito, saj so bile temperature v prostorih tudi do 10 stopinj celzija višje, kot zunaj. To je pomenilo, da so kompresorji šli v črpanje in izpade. Posledično je prihajalo do zastojev pri dobavi komprimiranega zraka za PE Titanov dioksid, PE Metalurgija in PE Vzdrževanje in energetika. Rešitev, ki je sledila, je bila izvedba prisilnega prezračevanja s pomočjo ventilatorjev.

Prezračevalne aksialne ventilatorje smo namestili na obstoječe odvodne odprtine kompresorskih postaj in s tem vzpostavili navidezno tunelsko prezračevanje prostorov. To pomeni, da se hladen zrak, ki prihaja iz ene strani stavbe preko rešetk, ki so nameščene na spodnjem delu stene, v prostoru ogreje in dvigne pod streho. Dvanajst ventilatorjev, ki so nameščeni na nasprotni steni pod stropom vroč zrak odvedejo iz prostora. Tako lahko pri temperaturi 35 °C, relativni vlažnosti 50 odstotkov in umetno ustvarjeni hitrosti zraka okoli tri metre na sekundo govorimo o občutku temperature okoli 25 stopinj celzija. To je teoretično popolnoma sprejemljivo tudi za vgrajene naprave v procesu komprimiranja zraka.

Dejansko se je po izvedbi naloge izkazalo, da z ustreznimi dimenzioniranimi kapacitetami prezračevanja ne prihaja več do pregrevanja prostorov in naprav in s tem izpadov proizvodnje. Investicija v takšno izvedbo prezračevanja je sorazmerno nizka (manj kot je vrednost 10 ton titanovega dioksida), prav tako raba električne energije (okoli en kilovat po ventilatorju).

Branko STARIČ

Ne, ni kakšna magija, temveč naša proizvodnja pigmentnega titanovega dioksida. In če je bila najprej tema v vesolju in je potem sledil veliki pok, je tudi v naši proizvodnji najprej črno in potem s sosledjem različnih kemijskih reakcij in spremljajočih fizikalno-mehanskih operacij nastane belo.

Iz črnega v... belo

Ruda

Najprej potrebujemo surovine: rudo in koncentrirano žveplovo kislino. Rudi, ki je bogata s titanom, pravimo ilmenit. Njeni obogateni različici pa žindra. Ker nimamo rudnika v Sloveniji, niti v bližnjih deželah, prihaja ruda iz oddaljenih krajev. Sedaj dobivamo ilmenit iz jugovzhodnega dela črne celine - iz Mozambika, čeprav v času pisanja tega članka (november 2010) uporabljamo ilmenit Titania iz Norveške. Žindro dobivamo iz Norveške (od ERAMET-a, ki ga bolj poznamo pod starim imenom Tinfos), prej pa smo jo dolga leta iz Kanade od podjetja QIT Fer et Titane, člana globalne multinacionalke RioTinto.

Transport

Preden pride ruda v naše skladišče opravi dolgo pot od rudnikov (običajno so to odprti kopi), po navadi najprej z železnico ali pa rečnimi ladjami, če je rudnik tik ob reki, do

večjega pristanišča, kjer jo naložijo na velike tovarne ladje. V primeru naše tovarne jo v koprskem pristanišču preložijo na vagona, da jo vlakovne kompozicije pripeljejo naravnost v skladišče rud našega podjetja, od koder jo nato s pomočjo žerjava zajemamo in pošiljamo po transportnih poteh v enega izmed štirih mlinov.

Črni del

Črni del je prvi v nizu treh v naši proizvodnji. Je tudi najobsežnejši glede površin, ki jih obsega, in glede lokacij, saj mu je v organizacijskem smislu pripojena tudi dislocirana enota Filtracija sadre. V tokratnem prispevku bo govora samo o produkcijsko naravnem delu Črnega dela.

Mletje rude

V podprocesu Mletje rud imamo štiri mline A, B, C in D. Starejša A in B imata premajhno kapaciteto, da bi lahko zadostila potrebam

sedanje proizvodnje, zato ju uporabljamo kot rezervna mlina. Na mlinu C praviloma meljemo ilmenit, na mlinu D pa žindro. Glede na to, da veljamo za energetske varčno usmerjeno podjetje, se trudimo imeti čim manjše stroške energije, zato meljemo rudo praviloma v nočnem času. To naši 'žerjavisti in mlinarji' občutijo na svoji koži, saj so prave nočne ptice.

Razklop Predmešanje

Pomleta ruda se v naslednji stopnji, ki ji pravimo predmešanje, pomeša s koncentrirano žveplovo kislino. Mešanica se preko distributorja spusti v razklopni stolp. Sprva smo jih imeli manj, danes pa delamo s šestimi razklopnimi stolpi z oznakami 12.04 A, B, C, D, E in F. Če boste pogledali na zunanjo vzhodno stran naše stavbe, jih boste zlahka opazili, vendar ne v zaporedju, ki ga poznate iz abecede. Stolpi A, E in F stojijo skupaj in so vezani na eno čistilno napravo, stolpi B, C in D pa na drugo. Čiščenje plinov, ki nastanejo pri razklopni reakciji je ena pomembnejših (ekoloških) operacij in stična točka med nami in našo zunanjo okolico, zlasti ko gre za negativne odzive.

Razklop

Reakcijo, v kateri uspemo rudo raztopiti v žveplovni kislini, moramo 'prižgati'. To dosežemo z razredčitvijo kisline, ko ji dodamo paro in reciklirano šibkejšo kislino, nastalo na Belem delu.

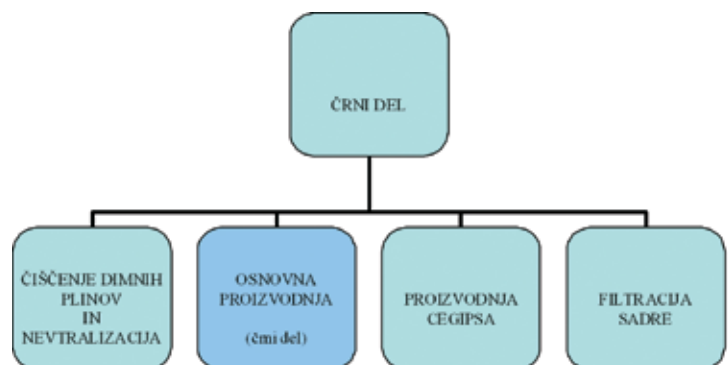

mineral ilmenit z osnovno formulo $FeTiO_3$

z drobilci mleta ruda prihaja po transportnih trakovih na skladiščno mesto

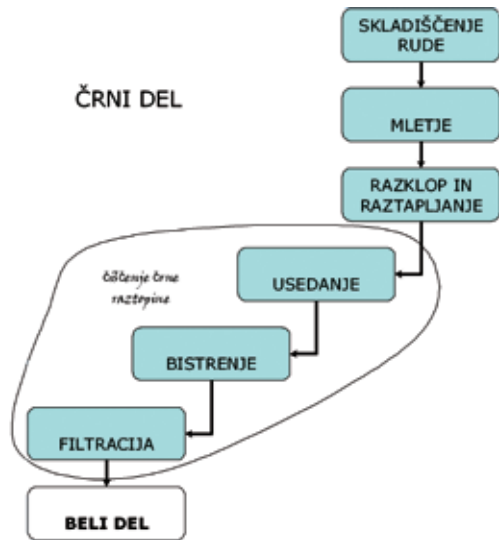

pomleta ruda, pripravljena za transport

Od rudnine do pomlete rude, kakršno sprejmemo v svoje skladišče

Osnovni skelet Črnega dela

Potek proizvodnje po ključnih operacijah črnega dela

Postavitev filtrov Fundaba

Reakcija razklopa je burna in poteka pri visokih temperaturah; tako visokih (preko 200 °C), da se voda, dovedena s paro in šibko kislino, upari in onesnažena z delci rude ter nekaterimi pri reakciji nastalimi plini zalušča razklopni stolp. Sistem čiščenja dimne pline zajame in dovoli v ozračje samo vodni pari (zlasti ob slabem vremenu je lepo viden oblak izhajajoče pare iz dimnikov).

Raztapljanje

Ker voda izpari, je sprva tekoča razklopna masa vedno bolj trda in zaradi mešanja z zrakom tudi porozna. Nekaj časa ji damo, da si odpočije – temu rečemo zorenje ali mirovanje. Nato pa jo želimo ‘omehčati’, zato nanjo nalijemo večjo količino kislinskih vod; uporabimo izključno povratne tokove. Pri tem nastane t.i. črna raztopina.

Čiščenje črne raztopine

Z razklopom in raztapljanjem pridobljena črna raztopina v resnici še ni popolnoma črna, ker vsebuje suspendirane delce sivega in rjavega blata. Blato, ki ga nosi s seboj, odločimo v usedalnikih in v bistrilnikih, kjer si pomagamo tudi s flokulacijskimi sredstvi. Zadnja in najbolj prefinjena faza čiščenja pa je filtracija.

Obvladovanje procesov na Črnem delu

Sodobnost je po zaključenem projektu povečanja kapacitete v naši proizvodnji nekaj vsakdanjega. Vidimo jo, ko vstopimo v komandno kabino, kjer se počutimo kot v NASA centru. Toliko računalniških ekranov namreč gleda na nas, ali pa morda mi gledamo njih?! Naš operator mora biti ne samo procesno razgledan, temveč tudi informacijsko oziroma računalniško dobro podkovan. Naloga Črnega dela je, da čim učinkoviteje (čim ceneje in s čim boljšim izkoristkom) proizvede zahtevano količino očiščene črne raztopine, ki jo nato pretvorijo v

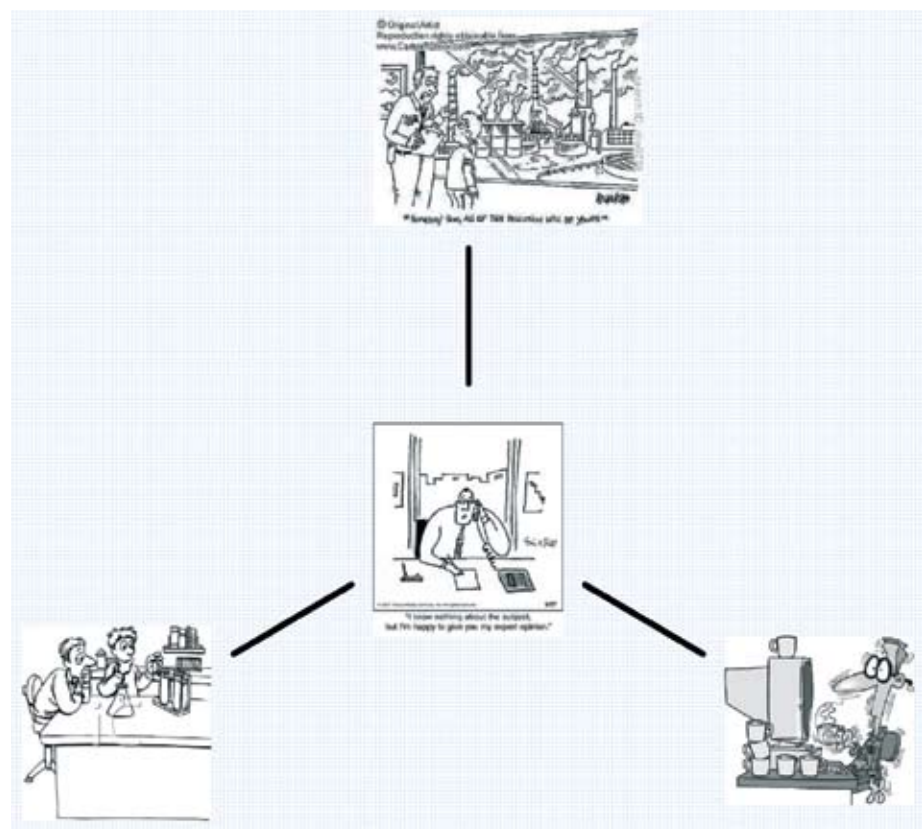
suspenzijo bele barve in kasneje kalcinirajo, da bi s postopki površinske obdelave na koncu dobili pigment titanov dioksid.

In...ljudje

Predstavitev Črnega dela ali pa katerega koli drugega oddelka ne more biti popolna, če niso omenjeni ljudje, ki upravljajo z napravami, rešujejo vsakodnevne majhne in tudi tiste malo večje probleme, preskakujejo ovire, ki nam jih nalaga krut ekonomsko usmerjen svet, ljudje, ki soustvarjajo našo skupno bogastvo, polnijo vodnjak, iz katerega

nato lahko redno črpamo za plače, dividende in zlasti za razvoj in napredek podjetja.

Celoten prispevek lahko preberete na portalu PE Titanov dioksid: <http://tio2-center/tio2/>.
Mateja MOČNIK IVEC

Uspešnost našega dela je odvisna od povezav med vodstvom podjetja, 'razvojniki', neposrednimi proizvajalci in njihovimi nadrejenimi ter vsemi podpornimi službami (kontrola, vzdrževanje,...)

Novo gnojilo CALCIN-S

Letošnje poletje smo lahko poslušali radijski intervju, v katerem je Nande Osojnik, pospeševalec prodaje v Cinkarni, predstavil naš novi proizvod Calcina-S. Čeprav smo o tem že pisali in zaradi možnosti široke uporabe smo se odločili, da intervju predstavimo tudi našim bralcem.

V današnji oddaji bova spregovorila o novem gnojilu, ki ga proizvaja Cinkarna Celje o Calcinu-S.

Calcina S je novo gnojilo, gnojilo registrirano v Evropski skupnosti, ki vsebuje kalcijev sulfat dihidrat. Minimalno vsebuje 22 odstotkov kalcija in 17 odstotkov žvepla.

Povejte pomen gnojenja s Calcinom-S za rastline in tla.

Calcina S vsebuje dve gnojili, in sicer kalcij in žveplo. Rastline potrebujejo kalcij za gradnjo, utrjevanje celic, za tvorbo sladkorja in škroba. Omogoča močan koreninski sistem in pospešuje nastanek klorofila. Kalcij je pomemben tudi v prehrani za ljudi in živali, ki ga dobijo z rastlinsko hrano. Nekatere rastline, predvsem dvokaličnice (detelje, zelje, ogrščica, korenje ...) imajo v sušini od 1-3 odstotka kalcijevega oksida. Kalcij omogoča izboljšanje strukture tal (večjo zračnost, propustnost tla za vodo). Na lažjih tleh kalcij omogoča večjo kapaciteto za vlogo, vendar je potrebno v tla dodajati tudi organska gnojila.

S Calcina-S gnojimo na zemljišču s pH vrednostjo talne raztopine nad 5,5. Izpod te vrednosti zemljišča apnimo. Redno dodajanje Calcina-S nadomesti izpiranje in odvzem kalcija s pridelkom. Letno se v našem podnebju izpere od 200 do 800 kilogramov kalcija na hektar. Zaradi gnojenja s fiziološko kislimi mineralnimi gnojili in gnojevko se tla dodatno zakisujejo.

Žveplo služi kot nujno potreben makro element v prehrani rastlin. S prehranskega stališča je to pomembno v smislu krmne vrednosti zelenja in kakovosti beljakovin. Pri

pomanjkanju žvepla se zmanjša fotosinteza in s tem sinteza beljakovin, ki je lahko manjša do 50 odstotkov, ravno tako je vsebnost beljakovin v pridelku velik faktor pri kvaliteti žit (večja vsebnost beljakovin v zrnju). V preteklosti gnojenje z žveplovimi gnojili ni bilo potrebno, saj ga je zaradi

po spravilu žit. Takrat so tla primerno suha in imajo največjo nosilnost. Če imamo 3-4 letni kolobar, to pomeni, da bi vse njivske površine pognojili s Calcinom-S v obdobju 3-4 let. Trošenje opravimo najkasneje tri tedne pred setvijo oljne ogrščice, setve za zelenitev in za podor oziroma za setve krmnih različnih

ogrevanja s premožem padlo s padavinami dovolj iz ozračja. V zadnjih letih, prihaja do pomanjkanja žvepla v tleh in rastlinah in zato žveplo dodajajo v mineralna gnojila. Žveplo je rastlinam v tleh dostopno v sulfatni obliki (SO₄). Letno pade s padavinami od 10 do 30 kilogramov žvepla na hektar. Kmetijske rastline letno odvzamejo od 30 do 100 kilogramov žvepla na hektar.

Kje trosimo Calcina-S ?

Calcina-S lahko trosimo na vseh kmetijskih površinah. Največkrat se ravnamo po pokritosti kmetijskih rastlin in po delovnih konicah na kmetijah.

Kdaj in koliko trosimo Calcina-S v poljedelstvu?

Na njivskih površinah je zelo primeren čas

dosevkov. Trosimo v količini 2,5 do 10 ton na hektar.

Kdaj in koliko trosimo na travnikih in pašnikih?

Za boljšo rast metuljnic in trav s Calcinom-S gnojimo jeseni oziroma zgodaj spomladi. Če v tem obdobju ne uspemo potrositi, lahko trosimo po prvi ali drugi košnji, ko imajo tla primerno nosilnost. To še posebej velja za hribovita območja, na katerih moramo biti posebej previdni pri uporabi mehanizacije. Trosimo v količini 1,5 do 10 ton na hektar.

Ali lahko uporabimo Calcina-S za gnojenje sadovnjakov, vinogradov in hmeljišč?

Seveda. Kalcij ima zelo pomembno vlogo v sadjarstvu pri preprečevanju fizioloških in

skladiščnih bolezni. Pomanjkanje kalcija povzroča številne fiziološke motnje v plodovih kot so: grenka pegavost plodov, porjavenje mesa, mehčanje plodov. S trošenjem Calcina-S zmanjšujemo potrebo gnojenja s foliarnimi kalcijevimi gnojili. V vseh teh nasadih gnojimo zgodaj spomladi v količini od 5 do 20 ton na hektar.

Kako opravimo trošenje in v kakšnem obliki je gnojilo Calcina-S?

Calcina-S je v razsutem stanju. Po predhodnem dogovoru Vam Calcina-S naložimo na kamione ali drugo prevozno sredstvo. Najkvalitetnejše trošenje se opravi s trosilci za hlevski gnoj. Modernjši trosilci imajo hidro-pogon strgalnega dna, ki omogoča precizno doziranje. Trosilne naprave imajo vrteče krožnike, ki gnojilo enakomerno trosijo tudi do 24 metrov na široko.

Ali se lahko Calcina-S uporablja tudi v živinorejski proizvodnji?

Calcina-S uporabimo kot dodatek gnojivki in hlevskemu gnoju za preprečevanje izgub amoniaka v zrak in za preprečevanje nastajanja neprimernih vonjav. Pri razvozu gnojivke lahko izgubimo do 30 odstotkov amoniaka in okolici povzročimo neprijetne vonjave. Na kubični meter gnojivke dodamo od 15–20 kilogramov Calcina-S, ki ga homogeno vmešamo v gnojno jamo, pred razvozom gnojivke. Calcina-S lahko trosimo v količini 10–15 kilogramov na kubični meter hlevskega gnoja. Dodajamo ga lahko tudi v gnoj na perutninarskih farmah.

Do sedaj sva govorila o uporabi Calcina-S na večjih kmetijskih površinah. Kako pa je z uporabo Calcina-S na majhnih površinah oziroma pri vrtničarjih?

Za vrtničarje imamo pripravljeno mala pakiranja, in sicer v 25 kilogramskem pakiranju. To obliko pakiranja se lahko dobi v naši industrijski prodajalni. Calcina-S trosimo po vrtovih oziroma po gredicah jeseni po spravilu pridelkov pred lopatanjem ali zgodaj spomladi tudi pred lopatanjem oziroma pripravo gredice. Na kvadratni meter potrosimo od 0,5 do 1 kilogram. Na okrasnih zelenicah trosimo Calcina-S jeseni oziroma zgodaj spomladi. Lahko trosimo tudi med košnjami v količini do 0,5 kilograma na kvadratni meter. V vrtnem sadovnjaku trosimo zgodaj spomladi v količini 0,5 kilograma na drevo. Calcina-S je zelo primeren za gnojenje borovnic. Trosimo zgodaj spomladi 0,250 kilograma na grm.

Iz vsega povedanega lahko zaključim, da Calcina-S lahko uporabljamo praktično v vseh kulturah, kot gnojilo za rastline in izboljševalac za zemljišče. Zemljišče bo postalo bolj porozno, hitreje se bo ogrevalo, imelo bo večjo kapaciteto za vlago, koreninski sistem bo močnejši in tla bodo lažja za obdelavo.

Predstavljamo naše strokovnjake

V Cinkarno so nas pripeljale različne poti. Vsaka zgodba je po svoje zanimiva. V naši rubriki vam tokrat predstavljamo dva sodelavca.

Za prihodnost Cinkarne jo ne skrbi

Prihod **dr. Nike VERONOVSKI** v Cinkarno je bil posledica številnih naključij. V Razvojno raziskovalni službi Cinkarne se je sprostilo delovno mesto, medtem ko se je ravno odločala o podaljšanju delovnega razmerja pri prejšnjem delodajalcu. Ker je s skupino iz cinkarniškega razvoja že sodelovala v okviru priprav Strateškega raziskovalno-razvojnega projekta, so se ob iskanju novega sodelavca spomnili nanjo. V samih pripravah so se uspeli delno spoznati, toliko, da je med njimi nastala pozitivna »kemija«. Dobila je zahtevno nalogo, to je površinska obdelava titanovega dioksida. Sprva je ta naloga obsegala le nano oziruoma ultrafini titanov dioksid, kot ga poimenujemo v Cinkarni, nakar je njena naloga dobila večji obseg in sedaj zajema tesno sodelovanje s sodelavci iz PE Titanov dioksid. Z njihovimi bogatimi izkušnjami in pridobljenim lastnim znanjem, razvijajo produkte, za katere menijo, da bodo na obstoječem tržišču bolj konkurenčni. Intenzivno sodeluje tudi s PE Kemija Celje. Skupaj s Kozmetiko Afrodita so razvili sončno kremo, ki vsebuje površinsko obdelane nanodelce titanovega dioksida v kristalni obliki rutil.

V bistvu se je njena zgodba s Cinkarno pričela že dosti prej, med njenim podiplomskim študijem na Fakulteti za strojništvo v Mariboru, kjer je v okviru doktorske disertacije sintetizirala nanodelce titanovega dioksida in jih uporabljala za izdelavo samočistilnih tehničnih tekstilij. Takrat je iskala najrazličnejše proizvajalce nanotitanovega dioksida, med drugim je zasledila tudi R&R dejavnost Cinkarne. Takrat je prišla prvič v kontakt s svojim sedanjim sodelavcem, Dejanom Verhovškom. »Ponovno so se naše poti srečale, ko sem zasledila razpis Tehnološke agencije Slovenije. Organizirali smo sestanek in predstavila sem svojo idejo. Takrat se je začela moja zgodba v Cinkarni Celje«, je dejala in dodala, da se v sredini svojih sodelavcev počuti odlično, delovni izzivi pa zahtevajo veliko iznajdljivosti in ustvarjalnosti, kar ji je všeč.

V okviru svoje naloge »površinska obdelava

Nika Veronovski

titanovega dioksida«, ki se bo uporabljala kot UV-absorber v različnih aplikacijah: barve, premazi, plastika, sončna krema ... tesno sodeluje tudi s Kemijskim inštitutom v Ljubljani, kjer tedensko izvaja analizo na vrstičnem elektronskem mikroskopu (SEM), ki ga z navdušenjem pričakujemo tudi v Cinkarni. Brez njega bi bilo rezultate njenega dela nemogoče oceniti. V veliko pomoč ji je tudi Dejan Verhovšek, ki vzporedno izvaja analize na presevnem elektronskem mikroskopu (TEM). Znanje laboratorijskega pridobivanja površinsko obdelanih rutilnih titanovih dioksidov so prenesli tudi na pilotno napravo, kjer je delo, s pomočjo Aljaža Selišnika, v reaktorju pilotnega laboratorija, potekalo brez težav. Prve površinsko obdelane vzorce so že dali na testiranje končnim uporabnikom, ki so se zaenkrat pozitivno odzvali, kar pa je motivacija za njeno prihodnje delo.

Ko jo vprašam o prihodnosti, meni, da ima Cinkarna svetlo prihodnost. To lahko trdi z gotovostjo, saj se v Razvoju ukvarjajo s številnimi projekti, ki bodo prinesli širok spekter novih produktov z visoko dodano vrednostjo. Nastali materiali pa ne predstavljajo le kreativne alternative oblikovanja novih materialov in komponent za akademske raziskave, temveč njihove izboljšane oziroma nenavadne odlike dopuščajor razvoj inovativnih industrijskih aplikacij. Nanotehnologija in pa implementacija novih razvojnih znanj, ki so ključnega pomena za napredek, bo Cinkarni omogočila višjo konkurenčnost na vedno bolj tekmovalnem in zahtevnem globalnem tržišču.

Za razliko od večine sodelavcev, se kljub dejstvu, da je odraščala v okolici (Pečovje), dnevno vozi iz Maribora. Pot ji ne pomeni večjih težav, razen pozimi, ko je na cestah sveže zapadli sneg. Razlog za to je v tem, da si je v Mariboru skupaj s partnerjem ustvarila prijeten dom in družbo, ki jo vedno znova vleče nazaj v mesto pod Pohorjem. Pohorje je tudi idealen kraj za sproščanje, kjer večji del leta preživi svoj prosti čas (treking, smučanje). Poleg naštetega tudi zelo rada teče, pri čemer si zbistri misli po napornih dnevih.

Po duši je strojnik

Janez PRISLAN je v Cinkarno prišel precej naključno. Bil je zaposlen v zasebnem podjetju, kjer je bil sorazmerno zadovoljen. Njegov nekdanji sosed in sedanjí sodelavec pa mu je omenil, da v Mozirju zaposlujejo. Pravi, da je že prej slišal, da podjetje precej dobro skrbi za svoje zaposlene, zato je napisal prošnjo in bil sprejet. V PE Kemija Mozirje je že pred devetimi leti začel delati v proizvodnji. Ker imajo zelo raznoliko proizvodnjo je bilo delo zanj precej zanimivo. Po lastni želji je delal na skoraj vseh delovnih mestih, kar mu pri njegovem sedanjem delu pride zelo prav. Njegova prvenstvena naloga na zdajšnjem delovnem mestu je organizacija proizvodnje in razporejanje delavcev na delovna mesta.

Zaradi želje po nečem novem, se je vpisal na višjo strokovno šolo v Celju, smer strojništvo, kjer je v letu 2009 tudi diplomiral in si pridobil naziv inženir strojništva. Naslov diplomskega dela je: Izdelava načrta tpm vzdrževanja za proizvodno linijo cc-master v podjetju Cinkarna Celje, d. d., PE Kemija Mozirje. Mentor je bil sodelavec – samostojni tehnolog, Janko Korat, precej nasvetov pa je dobil tudi od direktorice Irene Vačovnik.

Janezovo mnenje o Cinkarni je zelo dobro, takole pravi: »Pa ne bi govoril o plačah, ker te ne bodo nikoli tako visoke, da bi bili vsi zadovoljni. Je pa zelo pomemben odnos med samimi zaposlenimi in skrb za nas vse, za kar sem mnenja da je zelo dobro poskrbljeno. Sam sem na delovnem mestu, kjer je sodelovanje z drugimi nujno in bi težko izpostavil s kom največ sodelujem (verjetno so to moji sodelavci v proizvodnji), kajti dnevno komuniciramo med seboj vsi, res pa je naša poslovna enota specifična v Cinkarni, tako zaradi svoje majhnosti kot zaradi odnosov med nami.«

Glede na to, da je po duši strojnik, in svoje apetite po strojništvu izpolni v popoldanskem času, ima željo v tem podjetju delati tudi na kakšnem strojnem področju. Je človek, ki potrebuje izive v življenju, saj ga to žene naprej in to bo v prihodnosti prav gotovo potreboval. Z ženo imata dva otroke, živijo v svoji hiši na deželi in družino bi prav gotovo postavil na prvo mesto. Drugače pa pri ljudeh najbolj ceni poštenje, močan stisk roke in iskren pogled, če je to, potem vse ostalo le še sledi. »Samega sebe je prav gotovo najtežje opisati o tem najlažje podajo mnenje tvoji najbližji«, pravi in dodaja: »Mislim pa, da se trudim biti pošten do drugih, povedati resnico naravnost, tudi za ceno kakšne zamere. Drugače pa težko capljam na mestu, v življenju se mora nekaj dogajati, sicer je dolgčas!«

Foto: Mira Gorenšek

Janez Prislán

Srebro in dva bron za inovativnost

Srebrno priznanje: Optimizacija tehnološkega postopka bistrenja

Pričakovani gospodarski rezultati: Prednost pred konkurenti pri porabi energije, surovin, optimalni stroški proizvodnje in ustrezna kvaliteta, najmanjša možna mera obremenitve okolja.

- Letni prihranek pri nekaj deset frekvenčnihih v proizvodnji Titanovega dioksida pomeni več kot 50.000 EUR letnega prihranka električne energije.

- Prihranek materiala: optimalno doziranje flokulanta v procesu ima vpliv na stroške proizvodnje zaradi izredno visoke lastne cene flokulanta, ki znaša 6,8 EUR na kilogram snovi. Že pri doseženi 2,5 odstotni optimizaciji pri materialu, dobimo znaten prihranek pri stroških flokulanta in pri porabi vode.

Bronasto priznanje: Preizkuševalnica črpalk

Pričakovani gospodarski rezultati: uporaba preizkuševalnice bo trajno nižala izpade sistemov transportiranja tekočih medijev oz. višala njihovo zanesljivost. V preizkuševalnici se bodo izvajala testiranja uporabnosti in primernosti potencialnih bodočih projektov ali rekonstrukcij/optimiranj obstoječih sistemov.

To je bil izkopiček naših predlogov za priznanja, ki jih podeljuje Regionalna gospodarska zbornica v Celju. Srebrno priznanje je prejel mag. Dejan Ketiš iz Službe za raziskave in razvoj za inovacijo Optimizacija tehnološkega postopka bistrenja v proizvodnji titanovega dioksida. Bronasto priznanje je dobila skupina iz PE Vzdrževanje in energetika imenovana VAP skupina v sestavi Vinko Počivalšek, Dušan Mestinšek, Blaž Krajnc, Marko Pirman in Boris Debelak za inovacijo Preizkuševalnica črpalk. Bronasto priznanje sta prejela še Jože Cvelfer in Roman Deželak iz PE Veflon za inovacijo dva v enem – sestava pokazno steklo in nepovratni ventil.

Bronasto priznanje: Sestava pokazno steklo in nepovratni ventil

Doseženi gospodarski rezultati: nižja cena izdelka. Možnost vgraditve v komplicirane cevovodne sisteme. Velika uporabna vrednost za kupce v primerjavi z obstoječimi rešitvami. Pričakovani gospodarski rezultati: aplikacija je zanimiva povsod tam, kjer je omejitve prostora vgradnje. Za PE Veflon pomeni fleksibilnost v primerjavi s konkurenco, za kupca pa nižje nabavne stroške elementov. Trajnostni učinki inovacije: inovacija je integrirana v poslovanje organizacije. Je rezultat timskega dela in je praktično izvedljiva.

Po dvajsetih letih računalniško posodobljeni

»Po skoraj dvajsetletnih željah delavcev Cinkarne smo končno dobili svojo lastno kuhinjo.« smo zapisali pred dvajsetimi leti, ko smo 1. avgusta 1990 otvorili kuhinjo za pripravlanje malic. Bila je ena izmed najsodobnejših v nekdanji Jugoslaviji. Konec letošnjega leta pa se intenzivno pripravljamo na naročanje malic preko računalnika. Gre za velik prihranek pri stroških in obsegu dela ter bistveno poenostavitev dela.

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja smo kuhinjo že imeli. Ukinjena je bila leta 1972, potem smo malico dobavljali iz Samopostrežne restavracije Gaberje, vse do leta 1990, ko smo se veselili nove kuhinje v novo zgrajenem objektu. 1. avgusta 1990 je v kuhinji stekla prva kuha malic. Naše kuharsko osebje se trudi že dve desetletji. Zato nam je na jubilejni dan pripravilo enako malico kot prvi dan pred 20. leti, naravni zrezek z gobicami, riž in solato. Rojstni dan so popestrili še redni dobavitelji, ki so se predstavili z degustacijsko ponudbo. Tako smo lahko okusili Tuševe izdelke, Kudrove

žemljice, predstavili so se Pekarna Geršak z raznimi štručkami, Podravka z namazi in ribami Eva, Celjske Mesnine s pršutom, Droga s kavo, Mlekarna Celeia s siri in jogurti, maskota Miška pa nam je razdeljevala lučke Ledo.

Z novim letom bomo v naši kuhinji uvedli novost, ki bo posodobila in poenostavila naročanje malic. Ne bomo imeli več blokov za malico, ampak bo vrednost bloka evidentirana na naših dosedanjih karticah za vstop oziroma izstop iz podjetja (evidentiranje delovnega časa). Torej bomo

na računalniški displej pritisnili želeno malico, ki jo bomo naročili in izpisalo se nam bo, koliko denarja je na naši kartici manj oziroma koliko ga je še na voljo. Denarno polnjenje bo potekalo preko računalniškega programa. To bo zelo enostaven način, ki bo razbremenil preštevanje, delitev, prenašanje in zamenjavanje blokov. Nenazadnje bomo imeli zaposleni v denarnicah manj lističev. Posodobitev naročanja je omogočila Služba informatike vsodelovanju s Kadrovskoslošno službo in s pomočjo dobavitelja opreme. Zaposleni v kuhinji pa so se za to dejavnost dodatno računalniško usposabljali.

Irena Selčan, koordinator področja prehrane

Vse obdobje lastne kuhinje se trudimo, da bi zagotovili kvalitetno, okusno in zdravo prehrano zaposlenim. Prizadevam si, da bi čim več zaposlenih koristilo topli obrok, kar je tudi namen organizirane prehrane med delom. Zavedamo pa se, da so okusi različni in bi radi ugodili vsem, kar nam v povprečju tudi uspeva. Ugotavljamo, da večini delavcev najbolj ustreza malica »na žlico«.

Z novim sistemom naročanja bomo zmanjšali stroške poslovanja, ker se bo pripravilo samo toliko malic kot jih bo naročenih. Menim, da bo tudi manj nezadovoljstva, ker bo vsak dobil tisto, kar bo naročil in se bomo na ta način izognili temu, da bi česa zmanjkalo (predvsem sendvičev).

Jure Fidler, kuhar

Spominjam se, da je bilo zame začetni delati v kuhinji pravzaprav težko, ker sem prišel iz okolja, kjer se je kuhalo le po naročilu. Nisem bil navajen kuhati velike količine. Tudi naprave, v katerih pripravljamo hrano, so mi bile tuje. V začetku je bilo vsem novo, tudi zaposlenim, da so se navadili na nove razmere. A sčasoma se privadiš, zdaj delam rutinsko. Menim, da kuhamo dobro. Zunanji izvajalci včasih pohvalijo kako dobro malico imamo v Cinkarni, zaposleni pa so se morda že navadili okusa. Želim si, da bi zaposleni jedli več tople malice, tako pa mnogi rešujejo socialne razmere in si za ta denar kupujejo artikole v bifeju. Želim tudi, da bi tudi v prihodnje bili z našim trudom vsi zadovoljni.

Zdenka Vodušek, kuharska pomočnica

V Cinkarni delam že od leta 1980. Hrano sem razdeljevala v bifeju, kjer je zdaj telefonska centrala. Razdeljevala sem hrano, ki so jo kuhali v Samopostrežni restavraciji. Hrana je bila včasih prehladna in večkrat tudi zaradi dolgega skladiščenja tudi postana. Poleg razdeljevanja hrane sem delala v bifeju, pomagala v kuhinji, stregla kavo za zaposlene ter poslovne goste. Za slednje sem morala na tečaj za strežbo. Spominjam se, da smo kmalu po otvoritvi kuhinje in posebne sobe za goste imeli zelo veliko strank, saj so morali celo čakati na prosto mizo. Zdaj pa je poslovnih obiskov manj. Zaradi sprememb, ki nas čakajo v novem letu, se usposabljam za delo z računalnikom in sem mnenja, da ne bo težav.

Mira GORENŠEK

Požarna vaja

V laboratorijih Službe kakovosti je 14. oktobra ob 8. uri izbruhnil požar v prvem nadstropju. Dim pa se je zelo hitro razširil po vseh prostorih in nam onemogočil umik skozi glavni vhod v stavbo. Pred ognjem in dimom smo se umikali proti zasilnima izhodoma. Kljub nevarnosti smo stavbo brez panike varno zapustili po požarnih stopnicah in skozi okno v pritličju.

Pred prihodom cinkarniških gasilcev, ki so bili o dogodku obveščeni po telefonu (112), smo se zbrali na mestu evakuacije. Po prvem pretresu in veselju, da smo na varnem, smo ugotovili, da je ena izmed sodelavk pogrešana.

na razsežnost dogodka, na pomoč priskočili poklicni gasilci iz Škofje vasi. Pred vstopom gasilcev v Glavni laboratorij je bil pregledan Načrt zaščite in reševanja in označeni mesti, kjer naj bi bil izvor požara in največja verjetnost nahajanja ponesrečene sodelavke.

Gašenje in evakuacija pogrešane osebe se je pričelo po prihodu gasilcev, ki so jim glede

Po posredovani informaciji je vodja izmene nemudoma poslal gasilce v reševalno akcijo.

Gasilci so pogrešano sodelavko kmalu našli, ji nudili prvo pomoč in jo pospremili iz laboratorija.

Žal se je med akcijo eden izmed gasilcev pri gašenju poškodoval. Kolege gasilce je poklical na pomoč, jim dal informacijo kje se nahaja, gasilci pa so ga v laboratoriju poiskali in ga odnesli na varno.

Na srečo je bilo vse zgoraj napisano le del vaje v slogu "Nič nas ne sme presenetiti". Vajo smo zaposleni vzeli zelo zares, kajti zavedamo se, da pri delu, ki ga opravljamo, scenarij, ki smo ga preigrali, lahko hitro postane resničnost.

Zapisala: Karmen Rajer Kanduč

Fotografije:
Mira Gorenšek
Otmar Slapnik
Martin Senegačnik

Mladi izdelali ptičje krmilnice, krmila in pesnili haikuje

Cinkarna že tretje leto organizirano sodeluje z mladimi iz osnovnih šol z natečajmi, pri katerih vzpodbuja razmišljanje o odnosu do okolja. Spomnimo, da smo v letu 2008 vzpodbudili mlade k risanju na temo Skrbim za okolje, v letu 2009 pa k risanju Živali na odlagališčih sadre. Letošnjemu natečaju je naslov Narava sem jaz. Tokrat so dobili priložnost učenci 7., 8. in 9. razredov. Izdelovali so ptičje krmilnice in sestavljali kratke pesmice, imenovane haikuje. Otroci v vrtcih pa so izdelovali brano za ptice.

Letošnji nagradni natečaj je bil razdeljen na dve področji – tehnično in literarno. Pri tehničnem so učenci ustvarjali ptičje krmilnice, pri likovnem pa pisali haiku poezijo. Na oba razpisa se je odzvalo več kot 300 otrok iz 31 šol celjske regije. Poslali so 77 ptičjih krmilnic in 279 haikujev. V strokovni komisiji, ki je imela zares težko delo, so sodelovali iz Cinkarne Nikolaja Podgoršek Selič, članica Uprave – tehnična direktorica, mag. Zoran Pevec, slovenist, pesnik, literarni kritik in predsednik Komisije za prireditve na Društvu slovenskih pesnikov, Dušan Žnidar, za tehnično področje, Mira Gorenšek, za področje izobraževanja in informiranja in Barbara Rozoničnik, poslovna sekretarka ter Sanja Petrovič iz agencije Imelda in Valentina Glinšek iz Mestne občine Celje. Komisija je ugotovila, da so vsi tekmovalci zelo potrudili in z veliko truda ter domiselno uporabili materiale iz narave – lesno gobo, stare korenine, lesno skorjo, celo odpadni star parket. Podeljenih so bile štiri enakovredne nagrade za ptičjo krmilnico in tri enakovredne nagrade za haikuje. Nagrajenci so prejeli diplome in Ipod Shuffleje, ostali udeleženci pa bralne lučke.

Nagrajenci:

PTIČJE KRMILNICE

- Miha Gračnar iz Osnovne šole Dobje po vodstvom mentorja Borisa Pušnika.
- Primož Paličnik, Tadej Klopčič, Blaž Paličnik, Blaž Nemeč, Tadej Krašovec in David Balon iz Osnovne šole Antona Aškercera Rimske Toplice pod vodstvom mentorja Andreja Podpečana.
- Tihomir Avguštin, Aljaž Borovšek, Robert Kapelaro, Marko Amon, Martin Korenak, Robert Nežmah, Boštjan Sternard, Jan Šket iz III. osnovne šole Rogaška Slatina,
- Blaž Robida, Dejan Ugovšek, Grega Punčoh iz osnovne šole Nazarje.

HAIKU POEZIJA

- Andreja Slokar iz Osnovne šole Polzela pod vodstvom mentorice Marije Kronovšek,
- Maruša Prapotnik iz osnovne šole Pod goro Slovenske Konjice.
- Nika Čerčnik Pušavec iz osnovne šole Frana Roša pod vodstvom mentorice Milene Smisl.

Pri natečaju sta sodelovala tudi celjska vrtca – vrtec Anice Černejeve in vrtec Zarja Celje Živ žav, ki bodo izdelali pičo za ptičke, ob otvoritvi razstave pa jo bodo postavili v ptičje krmilnice. Ptičje krmilnice se bodo iz razstave, ki je bila ob podelitvi nagrad v jedilnici Cinkarne, selile v Pravljino deželo v mestu Celju, potem pa bo nekaj hišk nameščenih v mestnem parku, nekaj pa v Cinkarni na drevju, da bodo služile svojemu namenu. Na zabavi, ki jo je Cinkarna priredila za vse sodelujoče avtorje in mentorje, sta nastopila dva plesalca plesne šole Kazina, Žan Jeršin in Nana Jordan s točko, s katero sta letos postala svetovna prvaka in plesna skupina All that – Žiga, Miljan in Filip, skupina je postala znana na šovu Slovenija ima talent. Plesalci so potem izvedli še kratko plesno delavnico.

Zmagovalci in udeleženci literarnega natečaja napiši Haiku bodo sodelovali na Cinkarniškem kulturnem večeru v januarju naslednje leto.

Nagrajene ptičje krmilnice

Plesna delavnica s skupino All that

Andrej Podpečan

Andreja Slokar z mentorico Marijo Kronovšek

Sanja Petrovič

Andreja Slokar, OŠ Polzela, zmagovalka haikuja

Natečaj se mi je zdel zelo zanimiv, saj je to posebna oblika pesmi, ki ni vsakdanja. Pišem predvsem za natečaje, drugače pa sem za pisanje bolj lena. Ko sem prišla v Cinkarno sem bila zelo presenečena, ker nisem vedela, da je tako velika in pomembna. To je bilo zame nekaj novega. Želim si še sodelovanja.

Andrej Podpečan, OŠ Antona Aškercar Rimske Toplice, mentor tehničnega pouka, zmagovalna ptičja krmilnica

Meni je bila pogostitev in zabava v Cinkarni krasna, tako za otroke in mentorje. Pogrešam le oder, da bi se nastopajoči bolje videli. Mi smo letos na razpisu sodelovali prvič. Menim, da mora vsaka dobro obstoječe podjetje dati nekaj na ekologijo in otroke. Zelo pozdravljam, da ste se predstavili na tak način, zlasti pa, da ste k natečaju vključili tudi tehnični pouk, kar se zgodi redkokdaj. Predlagam, da morda kdaj v razpis vključite še kakšna konstrukcijska dela iz naravnih materialov.

Jure Repenšek, OŠ Gornji grad, mentor, vsakoletni udeleženec natečaja

Občudujem, da je Cinkarna tako ustvarjalna, da vedno najdete kakšno dobro zamisel, ki se zelo navezuje na podjetje, naravo in otroke. Pozdravljam, da je tokrat precej več udeležencev kot pretekla leta, kar pomeni, da so mentorji razpis vzeli resno in je bil zato namen dosežen. Želim Cinkarni, da bi še naprej izbirali takšne zamisli, ki bi bile dovolj merljive glede na otroško ustvarjalnost, kar pri letošnjem natečaju za hiške ni bilo najbolj, saj je zraven kar nekaj dela odraslih. Morda bi razmišljali še v smeri, kako iz odpadnega odvrženega materiala (na primer prospektnega, ki ga v nabiralnike dobimo na kupe) oziroma embalaže narediti kaj koristnega.

Sanja Petrovič, Agencija Imelda, soustvarjalka projekta Narava sem jaz

Projekt je zanimiv za lokalno skupnost in za utrjevanje ter dvig pozitivne podobe Cinkarne med mladimi. Odziv glede na število prijavljenih kaže na to, da so otroci željni takšnih projektov, tudi če pride s strani podjetij. Kot soustvarjalka projekta ocenjujem, da je zelo dober glede na vložena sredstva in korektno izpeljavo ter dober odziv del in otrok. Pika na i je zaključek sodelovanja z Mestno občino Celje, kjer bo še več ljudi videlo prizadevanja Cinkarne. Moralo bi biti več podobnih projektov, mogoče namenjenih različnim ciljnim skupinam.

Tekst in foto: Mira GORENŠEK

Marija Kronovšek, profesorica OŠ Polzela, mentorica haiku poezije

Danes, v teh kriznih časih, ko ljudje radi pozabljajo na lepoto narave in človeških stikov, so takšne prireditve, ki ste jo pripravili vi, še posebej dobrodošle. Otrokom je veliko pomenilo, da ste poudarili pomen njihove ustvarjalnosti in skrb za naravo. Res je tako, kot je uvodoma povedala Nikolaja Podgoršek Selič, da Cinkarno poznamo bolj v negativnem smislu. Vsi, ki smo bili pri vas, bomo odslej mirne vesti zagovarjali nasprotno. Poskrbeli ste tudi za kvaliteten in atraktiven program ter povezovanje Zorana Pevca, ki je svojo vlogo prav tako izpeljal odlično. Vaša akcija ima velike razsežnosti, saj s podelitvijo nagrad ni zaključila svojega poslanstva. Želim vam mnogo poslovnih uspehov še naprej in upam, da naslednje leto znova povabite k sodelovanju osnovnošolce s kakšno tovrstno akcijo, saj vam idej ne manjka.

Osnovnošolci v Cinkarni

Sodelovanje med Cinkarno in šolami oziroma fakultetami se kaže tudi v številnih organiziranih obiskih dijakov oziroma študentov. Vsako leto pride v Cinkarno okrog 300 dijakov in študentov, katerim predstavimo splošne informacije o podjetju in jim v besedi in sliki razložimo naš proizvodno-prodajni program ter skrb za varstvo okolja. Nato jim pokažemo proizvodnjo, kakršno si želijo ogledati glede na njihov učni program. Letošnje leto pa je prišla nenavadna prošnja, če sprejmemo na ekskurzijo tudi učence 3. razreda osnovne šole, ki so stari šele 8 let. Seveda smo se jih razveselili in jih 1. oktobra povabili na obisk.

Pri pouku smo se o tem dnevu veliko pogovarjali in ugotovila sem, da so se otroci ogromno naučili. Svoje vtise so tudi kratko zapisali. V dogovoru z g. ravnateljem, ki je nad našim sodelovanjem navdušen, bom o obisku spregovorila na naslednji učiteljski konferenci.

Alena Munda - učiteljica

V petek smo šli v Cinkarno. Tam smo videli mrtvo zemljo in veliko zanimivih stvari. V laboratoriju so nam pokazali vijolično vodo, notri so dali veliko začimb in nastali sta dve barvi, zelena in rumena barva. Preden smo šli v šolo, smo počakali na kombi.

Luka

Ideja o obisku tretješolcev, III. Osnovne šole Celje v Cinkarno se je porodila čisto slučajno, ko sem nekega majskega dne po službi, šla po svojega Filipa v šolo in ugotovila, da sem pozabila denarnico v predalu mize. Odrzela sva skupaj nazaj v Cinkarno po denarnico, in ko sva se vračala mi je rekel: »Mami, ti pa delaš v veliki tovarni, pokazal bi sošolcem«. In »žarnica« se je prižgala, zakaj pa ne, če bo možno.

Naslednji dan mi je Mira potrdila, da je obisk izvedljiv, saj nas vsako leto obiše kar lepo število dijakov in študentov, je pa res, da tako mladih obiskovalcev še nismo imeli, zato bo potrebno ekskurzijo vsebinsko in časovno prilagoditi osemletnikom s tem, da ne smemo motiti delovnega procesa.

Filipova učiteljica gospa Alena Munda je bila predloga zelo vesela, saj bodo v tretjem razredu obravnavali učne vsebine

o: tem, kje delajo starši, različnih poklicih, proizvodnem procesu. Nasploh pa bodo še naprej spoznavali Celje in njegove družbeno pomembne ustanove.

Mira je izoblikovala vsebino, se dogovorila in napovedala obisk po službah nato smo skupaj z učiteljico uskladili datum. In napočil je dan obiska.

V petek, 1. oktobra je bil oblačen dan. Peš po Kidričevi v spremstvu učiteljice in spremljevalca Milana so otroci, dobre volje in polni pričakovanj, kaj bodo videli, ob 10.00 uri prispeli do glavnega vhoda Cinkarne. Pozdravili smo se, nato pa sta prihod 3. A razreda v Cinkarno zapisala naša sodelavca Anica in Sabrija. Otroci so vprašali, zakaj je to potrebno. Razložili smo jim, da imajo vratarji pomembno službo, saj skrbijo, da samo z dovoljenjem lahko vstopamo v podjetje in oni so povabljeni. Povedali smo jim tudi, da se

znotraj podjetja odvija promet in da moramo vsi skrbeti za svojo varnost. Zato morajo tudi oni hoditi po pločniku ali po za to predvidenem mestu, da poskrbijo za svojo varnost. Strinjali so se, da je to zelo pomembno, se prišli za roke in se postavili v vrsto.

V koloni dva po dva smo se odpravili proti Cestni tehtnici. Tam sta nas pričakala Stanka in Zdravko. Razložila sta, da je to velika tehtnica, na kateri se tehtajo tovornjaki, ki kupujejo naše proizvode. Tehtajo se dvakrat, najprej prazni nato polni, po tehtanju pa dobijo tehtni list. Otrokom smo predložili naj se postavijo na tehtnico in se vsi skupaj stehtajo, cel razred. Takoj so bili za in še učiteljico povabili s seboj. Tehtnica je pokazala 600 kg. »Veliko smo težki« so rekli. Še bolj so bili navdušeni, ko jim je Zdravko natisnil tehtni list. Ker je bilo tehtanja konec in je ravno pripeljal tovornjak so se otroci zahvalili in poslovlili od Stanke in Zdravka. Pot smo nadaljevali v obrat Kemije Celje, kjer

se pripravljajo in pakirajo Humovit. Pred vrati nas je pričakala nasmejana Vesna. Pozdravili smo se, pogovorili, kako je v šoli potem pa je Vesna razložila, kako se iz mrtve naredi živa zemlja, v katero se lahko sadijo rože. Povabila

je raztopil kalijev permanganat. Voda se je obarvala vijolično, nato pa se je z dodajanje kuhinjskega sladkorja barva vode spreminjala od modre, zelene do rjavo rumene. Otroci so od navdušenja kar zaploskali. Gospa jim je

tehtali zapestnico in ugotovili, da tehta samo nekaj gramov. Skratka navdušenje otrok je bilo veliko in vprašanj, zakaj to, zakaj ono in komentarjev ni bilo konca. Tudi Karmen nas je prišla pozdravit v laboratorij, na poti pa

Mami živi v Celju in dela v Cinkarni. Mami piše in dela z računalnikom. V petek smo jo obiskali. Tehtal se je razred. Naučili smo se kako se dela zemlja. Ogledali smo si laboratorij. Jedli smo velike sendviče. Moja mami je razdelila lizike in čokolade. Peljali smo se v šolo. Dobili smo zemljo.

Filip

S sošolci smo šli v Cinkarno. Tam nas je čakala Filipova mami. Tam so nam pokazali kako se tehta tovornjak in še sami smo se tehtali. Tehtali smo 600 kg. Potem smo šli pogledat, kako se predela zemlja. Potem smo šli v laboratorij. In potem so nam pokazali čarovnije. V jedilnici smo se posladkali.

Marcel

nas je naprej, da si ogledamo, kako se zemlja pakira v vreče. Marko in Venko sta vključila stroj in polnjenje se je pričelo. Najprej tehtnica zemljo stehta, nato se zemlja vsuje v vrečo, ki nadaljuje pot po tekočem traku do velike palete. Otroci so gledali s široko odprtimi očmi. Ko je bila paleta naložena z vrečami se je pričela vrteti, da se je zavila v folijo. »Ooooo, pogledjte to« so komentirali in Vid je rekel: »To je pa carska služba, jaz bi tudi to delal.« Imeli so še vprašanja o zemlji in Vesna je na vse znala odgovor. Preden smo se poslovili je Vesna povabila otroke naj vzamejo s seboj po vrečo ali dve zemlje. Navdušenje je bilo veliko. Naloženi z vrečkami smo nadaljevali pot v laboratorij službe Kakovosti, najbolj pričakovani kraj naše ekskurzije, »saj se tam delajo poskusi« so povedali otroci.

V laboratorij so otroci prispeli žejni in kot da bi vedela, sta Jure in Sonja imela že pripravljen sok za gostitev. Na mizo je priromala še velika čokolada. Ker je bilo 18 otrok so nas razdelili v dve skupini. Prva skupina si je z Juretom, ogledala Analitski laboratorij, druga skupina pa se je s Sonjo odpravila ogledat Fizikalni laboratorij, nato so se zamenjali.

Jureje otrokom pokazal shrambo laboratorijske opreme (epruvete, kapalke, stojala za epruvete, žličke in podobne reči). Nato jim je pokazal poskus spreminjanja barve. V vodi

opravila poskus, ko voda spreminja barvo od vijolične do brezbarvne. Janja jim je pokazala kako raztopimo milo v vodi in z lakmusovimi papirčki ugotavljamo neutralnost oziroma kislost mila. Ker je potrebno v laboratoriju skrbeti za varnost moramo preizkuse opravljati z zaščitnimi rokavicami. Tako so otroci dobili vijolične in oranžne rokavice, ki so jih takoj nadeli na roke in pod nadzorom opravili sami en poskus. Navdušenju ni bilo konca, ko so lahko pod nadzorom tudi sami opravili en poskus.

V Fizikalnem laboratoriju pa sta Sonja in Irena pokazali napravo, ki si ji reče spektrometer s pomočjo katere ugotavljamo vsebnost kovin v zemlji ali odpadni vodi. Sonja je otrokom razložila, kaj morajo biti po poklicu ljudje, ki delajo v laboratoriju (laboranti, kemijski tehniki, kemijski inženirji) in da bo mogoče kdo od njih opravljal ta poklic. Ogledali smo si tudi znake za opozorila in prepovedi. Pokazala je tudi laboratorijsko peč, v kateri je bilo tisoč stopinj celzija. Cvetka je otrokom razložila, da se železo ne topi v vodi, zato ga je potrebno raztopiti s kislino in takrat se s posode kadi. Zato si je potrebno nadeati na obraz zaščitno masko. Tatjana in Marjana sta jim razložili, kaj je to ultravijolično sevanje, in da moramo na morju poskrbeti za zaščito oči in svoje kože. Z Janjo so na majhni tehtnici

je slišala, da v laboratoriju nekaj »brenči« in mislila, da so čebele.

Naš čas za obisk v laboratoriju se je iztekel. Polni prijetnih vtisov smo se poslovili od zaposlenih v laboratoriju, ki so nam tako prijazno vse to pokazali in razkazali. Otroci so povedali, da bi imeli takšen poklic, da bi lahko delali v laboratoriju. Še en pozdrav v slovo in skupinsko fotografiranje otrok pred laboratorijem.

Nato se odpravimo v našo cinkarniško jedilnico, da se še utrujeni od vsega doživetega še pogostimo s sendviči (ta velikimi) sokovi in sladkarijami. Mira je prinesla otrokom še kemične svinčnike in beležke. Tako se je dvourni obisk tretješolcev v Cinkarni iztekel. Učiteljica Alena in otroci so se zahvalili za vse, kar smo jim pripravili in obljubili, da bodo otroci napisali in narisali svoje vtise o doživetem. Obljubo so izpolnili.

Naj povem še to, da se je tudi ravnatelj III. osnovne šole Celje, Janez Domitrovič zahvalil za vse, kar smo otrokom pripravili in pokazali.

In na koncu dovolite, da se še sama vsem sodelujočim pri obisku otrok najlepše zahvalim.

Ljiljana MILOŠEVIČ

Srečanje s cinkarniškimi poslovnimi partnerji v Logarski dolini

Cinkarna je konec septembra 2010 v Logarski dolini gostila okrog sto poslovnih partnerjev, ki sodelujejo zlasti na področju programa gradbeništva, agro-programa in programa veflona. Nekateri so se pod vodstvom planinskih vodičev Grmada iz Celja povzpeli do Orlovega gnezda, otroci so se zabavali na ustvarjalni delavnici, drugi pa so se z dežniki sprehodili po logarski učni poti. Popoldan je sledila zabava, na kateri so se predstavili domačin, citrar Karl Gradišnik in šibeniška klapa Bonaca. Posebno popestritev je prispevala ekipa solčavskih kmečkih žena, ki so nudile odlične domače dobrote in izdelke.

Udeleženci sprehoda do Orlovega gnezda

Zabava pod velikim šotorom

Otroci so se zabavali v ustvarjalni delavnici

Edini kolesar Borut Sedovnik

Spominski vzpon Robiču

Predvideno je bilo, da se Jure Robič v soboto s kolesom vzpne na Pavličevo sedlo iz Logarske doline še pred nedeljsko dirko na Blegoš. V njegov spomin je v močnem dežju pot prevozil Borut Sedovnik.

Jureta so 25. septembra dopoldan pričakovali v velikem šotoru na parkirišču pred Cinkarniškim počitniškim domom v Logarski dolini, od koder naj bi bil vodnik

skupini kolesarjev, ki bi se skupaj povzpeli na Pavličevo sedlo. To je bilo predvideno kljub slabi vremenski napovedi. Robič bi naj bil gost na prireditvi, ki jo je za svoje poslovne partnerje organizirala Cinkarna Celje, d. d. Direktor Marketinga Borut Sedovnik je navzočim sporočil, da bo v njegov spomin predvideno pot prekolesaril sam. V 56 minutah je v močnem dežju prispel na vrh. S tem dejanjem je počastil spomin na našega velikega ultrakolesarskega šampiona.

Megleno, hladen in deževen dan nam je uspelo spremeniti v prijaznega in napolnjenega s pozitivno energijo.

Mira GORENŠEK

Od tu in tam...

Marko Cvetko delavski direktor še za pet let

Člani sveta delavcev so eno od svojih oktobrskih sej namenili volitvam za predstavnika delavcev v Upravi podjetja, to je delavskega direktorja, ker je dosedanjemu predstavniku Marku Cvetku mandat potekel. Odločili so se da nadzornemu svetu predlagajo da Marko Cvetko naprej ostane delavski direktor še za eno petletno obdobje. Člani nadzornega sveta so imenovanje opravili 26. oktobra 2010.

(MG)

Maščobe v krvi

Zvišana raven maščob v krvi izrazito pospešuje proces ateroskleroze in je eden najpomembnejših dejavnikov tveganja za nastanek srčne in možganske kapi. Zaželeno je, da bi vsi odrasli poznali svoje vrednosti maščob v krvi in jih vzdrževali v priporočljivem območju z zdravim načinom življenja.

V krvi "nosi" preveč maščob skoraj polovica odraslih prebivalcev razvitega sveta, tudi Slovencev. Tako kakor za visok krvni tlak in sladkor tudi za zvišane vrednosti maščob v krvi velja, da se zdravstvene težave, ki bi človeka pripeljale k zdravniku, pogosto pokažejo prepozno. Zato so nujne preventivne meritve!

Tudi rezultati obdobjnih zdravstvenih pregledov cinkarniških delavcev kažejo podobno sliko. Med dejavniki tveganja za pojav bolezni so pri pregledanih delavcih izstopali predvsem telesna neaktivnost (40%), povišane vrednosti maščob v krvi (27%), kajenje (24%), prekomerna telesna

Uspešna predstavitev termalne plošče na sejmu Grafima v Beogradu

Letošnji mednarodni sejem grafične in papirne industrije "Grafima" v Beogradu se je odvijal v terminu od 29. 9.-2. 10. 2010. Grafima je postal že tradicionalni sejem, kjer se predstavljajo najuspešnejši predstavniki grafične stroke: proizvajalci grafične opreme in strojev, grafičnih repro-materialov, tiskarji, trgovci, izvajalci dodelavnih del, predstavniki digitalnega tiska ...

V preteklosti je bil sejem organiziran v sklopu sejma "Knjiga", vendar pa se Grafima zaradi vedno večjega interesa strokovne javnosti, v zadnjih nekaj letih predstavlja samostojno. Vsako leto so na sejmu predstavljene novosti, hkrati pa se ponovno potrjujejo svetovni trendi v grafični industriji. Na letošnji Grafimi je bilo udeleženih 84 razstavljalcev iz različnih držav. Svetovna kriza, ki je prisotna na vseh področjih, je pustila sledi tudi v grafični industriji, kar je bilo opaziti tudi na samem sejmišču - manjše število razstavljalcev in obiskovalcev.

Tudi letos je Cinkarna Celje, d. d., z grafičnim programom razstavljala na omenjenem sejmu in širšem krogu strokovne javnosti predstavila

Branko Starič, energetski menedžer tretje generacije

Cinkarna je z usposabljanjem junija 2010 pridobila še enega Evropskega energetskega menedžerja, Branka Stariča, vodjo energetike, ki je postal energetski menedžer tretje generacije. Prvega, Alojza Ulago smo dobili leto prej. V Sloveniji je zdaj že 46 energetskih menedžerjev. V EU imajo evropske menedžerje v 12 državah, skupaj jih je 1.623.

(MG)

teža (13%).

Po Mednarodni klasifikaciji bolezni MKB, izstopajo motnje metabolizma maščob in debelost ter povišan krvni pritisk.

Glede na navedeno smo se v Službi za varstvo pri delu odločili, da omogočimo zaposlenim kontrole maščob in sladkorja v krvi. Kontrole so možne vsak prvi ponedeljek v mesecu po predhodnem naročilu (tel. 61-81). V drugi polovici letošnjega leta je kontrolo maščob in sladkorja v krvi opravilo 125 zaposlenih.

S kontrolami bomo nadaljevali tudi v naslednjem letu in sicer v naslednjih terminih:

1 februar, 7 marec, 4 april, 9 maj, 6 junij

Otmar SLAPNIK

termalno ploščo kot nov izdelek v ponudbi PE Grafika.

Tako od obstoječih, kot tudi novih potencialnih kupcev, je bilo izkazano veliko zanimanje za nov proizvod, kar pomeni možnost povečanega plasmata na trge JV Evrope.

Grafika, kot del Cinkarne, je že vrsto let prisotna na omenjenih trgih in si je vsa ta leta ustvarila ugled prepoznavnega proizvajalca grafičnih repromaterialov, z dolgoletno tradicijo in uveljavljeno blagovno znamko. Po nekaj letih nam je uspelo ponovno pritegniti pozornost z novim izdelkom.

Leto 2011 bo za grafični program Cinkarne Celje izredno pomembno leto, saj ocenjujemo, da bomo z novo ploščo bistveno povečali tržni delež in razširili prodajo na nove trge. Da bi sledili svetovnim smernicam, ki jih narekuje razvoj grafične tehnologije, pa je po zaključenem razvojnem projektu termalne plošče na vrsti razvoj nekemijske plošče.

Dubravka KUNST

Končali šolanje ob delu

DAMJAN PULKO je 2. 3. 2009 na Fakulteti za logistiko v Celju diplomiral na visokošolskem strokovnem programu gospodarske in tehniške logistike in si pridobil naziv diplomirani inženir logistike.

MIRAN FENDRE je 9. 6. 2009 uspešno opravil diplomski izpit po višješolskem študijskem programu mehatronika in si pridobil višjo strokovno izobrazbo **inženir mehatronik**.

UROŠ PEČNIK je 12. 11. 2009 opravil diplomski izpit po višješolskem študijskem programu strojništva in si pridobil višjo strokovno izobrazbo **inženir strojništva**.

ANDREJ CAFUTA je 31. 3. 2010 na fakulteti za komercialne in poslovne vede uspešno zagovarjal diplomsko nalogo z naslovom Nakupno vedenje polagalcev keramike in s tem pridobil naslov **diplomirani ekonomist**.

KSENIJI ČREPINŠEK je 15. 4. 2010 Naravoslovno tehniška fakulteta priznala strokovni naslov **diplomantka grafičnih komunikacij**.

MARKO PIRMAN je 15. 6. 2010 uspešno zaključil specialistični študij s področja »Tehnologija vodenja industrijskih procesov« in s tem pridobil strokovni naziv »**specialist**«

JURČEK JEZOVŠEK je 8. 6. 2010 uspešno opravil diplomski izpit po višješolskem študijskem programu strojništvo in si pridobil višjo izobrazbo **inženir strojništva**.

TATJANA BOBNAR je opravila poklicno maturo in s tem pridobila srednjo strokovno izobrazbo po izobraževalnem programu srednjega strokovnega izobraževanja **prometni tehnik**.

BORIS BOBNAR je opravil poklicno maturo in s tem pridobil srednjo strokovno izobrazbo po izobraževalnem programu srednjega strokovnega izobraževanja **prometni tehnik**.

Vsem iskrene čestitke, želimo pa jim tudi veliko uspeha.

(AO)

Brankove dekoracije

»Čokoladne liste narediš tako, da razstopljeno čokolado s čopičem naneseš na list vrtnice, počakaš, da se čokolada strdi, list pa nato z nežnimi rokami potrpežljivo odlučiš od čokolade«. Bi poskusili? Takšne in podobne dekoracije, ki so posebne umetnine, ustvarja naš sodelavec po poklicu kuhar, Branko Javornik, ki smo ga za vas povabili na klepet.

Branko Javornik

Branko je doma iz Šentjurja, kjer si je ustvaril družino. Sinova Aljaž in Amadej sta se odločila za računalniško smer, vendar sta oba rada v kuhinji. Zanimanje do tega in do dekoracij deli skupaj s svojo prijateljico, ki mu s tistimi nežnimi rokami, ki so potrebne pri luščenju čokolade od lista, soustvarja tisto, kar še ni naredil nihče. »Najlepše je takrat, ko daš hrano na krožnik, da dobro zgleda«, je prepričan Branko in dodaja, da mora biti hrana taka, da jo lahko ješ z očmi, ker tudi oči jedo.

No, tudi Branko ne bi postal kuhar, če bi mu angleščina bolje šla. Tako pa je raje doma pomagal mami pri opravih šivilje, gospodinjal in tudi kaj skuhal. Zanimala ga je sicer tehnika, potem pa je po osnovni šoli šel na informativni dan kar na gostinsko šolo v Celje. Takrat ga je prešinilo, da bi postal kuhar. Kuharsko šolo je končal v Mariboru. Že po osemletki je med počitnicami pomagal v restavraciji Merx na Hudinji, nato pa v Merxu dobil tudi prakso in štipendijo. Po tretjem letniku je odšel na prakso v počitniške kapacitete Železarne na Rab. Prvo leto je bil samo pomočnik kuharja, naslednje leto pa je moral že sam skrbeti za prehrano stotih ljudi. To je bil zanj velik izziv. Seveda si je s seboj nesel kar nekaj kuharskih knjig, ki so mu pomagale, da se je lažje znašel. No, to je bilo le med poletnimi počitnicami, potem ga je čakala vojaščina.

Prva zaposlitev je bila pri Mlinarjevemu Janezu, kjer je tri leta delal kot kuhar. Kuhinja

je tam delovala le za poroke, zaključene družbe, poslovna kosila in podobno. Kmalu se je vedelo, da bo to šlo v prodajo, tedaj pa je bil v Cinkarni razpis za kuharja in prijavil se je. Želel si je bolj stabilnega dela, takrat je bila zanj družina prva. Mlad kuhar se lahko odloči, ali za kariero v restavraciji, kjer je zelo naporno, moraš biti na razpolago veliko časa ali pa se odločiš za družino, pri čemer je delo bolj prilagojeno konstantnemu bioritmu.

V Cinkarni je zdaj zaposlen že vseh 20 let, odkar imamo lastno kuhinjo. Delavska prehrana je nekaj drugega kot gostišče ali hotel. Razlika je v delovnem času. Prav tako pa se moraš potruditi in skuhati najboljše kar se da, za čim več okusov, da je čim več zaposlenih zadovoljnih. Najbolj zahtevno pa je pripravljati hrano za goste v posebni sobi. Pri tem je potrebno biti inovativen, potrebno je prej narediti kakšen poskus, ali pa eksperimentirati, vedno je treba pripraviti kaj novega. Glavno vlogo pri tem ima glavni kuhar Boris, a se drugi vključujejo z idejami in izvedbo. Brane pravi, da ima vselej občutek, da so že vse ideje izčrpali, pa potem le pridejo do nove zamisli. A pred tem morajo kuharji raziskovati. Na vprašanje od kod mu zamisli, kaj prebira, je dejal, da je zelo dobra revija Dober tek, ker so v njej recepti, ki držijo. Velikokrat brska po internetni kulinariki in išče najboljše, kar je tam mogoče najti, najpogosteje prebira mnenja tistih, ki so jed že poskusili narediti. Sicer pa, če iščeš, to tudi najdeš, je prepričan.

Veliko govorimo o Brankovih dekoracijah sladice, ki jih pripravlja skupaj s sodelavci za goste v posebni sobi v Cinkarni, vendar to ni njegovo običajno delo. Večinoma pripravlja meso, v tem je, pravijo sodelavci, dober. Dober pa je tudi v sprehodih in trekingih, saj pravi, če bi se vse, kar poje, skladiščilo v njem, ne bi bil videti tako fit. Rad ima življenje v naravi, zato gre skoraj vsak dan na bližnjo Resevno. Včasih mimogrede rad pobere kakšno gobo. Rad dela v Cinkarni in je ponosen, da smo s skupnim trudom prešli krizno obdobje. Ne razume kako lahko javni sektor stavka, mi pa smo brez kakršnihkoli težav s plačami šli navzdol. Želi si, da bi se še naprej vsi trudili za dobre cilje in da bi nam čim manj polen metali pod noge (pri tem misli na nasprotnike Cinkarne). Ponosen je tudi na svoje najbližje sodelavce v kuhinji, ki se trudijo vsak po svojih močeh, pa čeprav mnogi z zdravstvenimi težavami. Zavedati se je treba, da le redki dočakajo v gostinstvu delati do abrahama, navadno že prej spremenijo poklic. V delavski prehrani je malce bolje.

Branko je zdaj star 43 let in čaka ga še veliko delovne dobe. A dela z veseljem. Tudi dekoracije bo delal še naprej. Nekaj že ima v mislih, nam je zaupal, nekaj izdelkov iz karamelnega sladkorja in košarice za sladico iz listnatega testa. Predlagala sem mu, da nam, ki pridemo na malico, naj tudi kdaj kaj pokaže oziroma postavi na ogled pri delilnem pultu. Počakajmo.

Za vas je klepetala Mira GORENŠEK

Spoznaj me

V prejšnji številki Cinkarnarja smo vam predstavili Marijo Nareks, ki nam je predlagala, da v tej rubriki bolje spoznamo Primoža Pangerla, iz Službe za varstvo okolja, kjer dela kot tehnik specialist, ker je pozitivna osebnost, ker vedno seje dobro voljo in je vedno pripravljen pomagati.

Kje živite?

V majhni vasi na obrobju Kozjanskega v Loki pri Žusnu v domači hiši, ki jo nameravam v prihodnje nekoliko razširiti.

Kaj ste si želeli postati, ko ste bili otrok?

Vedno sem bil rad v gibanju in v sožitju z naravo. Zato sem si želel poklic, povezan z naravo, v mislih sem imel gozdarja. Vendar so me okoliščine popeljale, da sem pristal v kemiji in ekonomiji. Glede na športno usmerjenost sem razmišljal tudi o študiju za šport, da bi postal profesor telesne vzgoje, vendar sem zaradi pomanjkanja denarja moral poprijeti za delo. Tako sem takoj po srednji šoli zagrabil priložnost in se zaposlil v Cinkarni (PE Grafika). Zanimivo je, da sem kot srednješolec, vedno pravil, da v podjetju kot je Cinkarna ne bom nikoli delal, ker pač onesnažuje. Zagotovo drži pregovor, da zarečenega kruha se največ poje.

Kaj najraje počnete v prostem času?

Vse kar je povezano s športom in naravo, tečem in kolesarim. Lahko se pohvalim s 17-letnim stažem v atletiki kot tekač na srednje in dolge proge. Meni najbolj pomembni dosežki so: tretje mesto na državnem prvenstvu Slovenije na 1500 metrov, zmaga na ljubljanskem polmaratonu (21 km), večkratna udeležba v slovenski reprezentanci. Tečem še vedno, ampak brez tekmovalnih ambicij. Zelo pa pozdravljam cinkarniški pristop za skrb do delavcev, da jim daje več vrst možnosti za udejstvovanja na različnih področjih rekreacije. Malokje še skrbijo za svoje delavce.

Katera je najboljša stvar, ki ste jo naredili v življenju?

Najboljše še pride.

Kaj bi pri sebi spremenil?

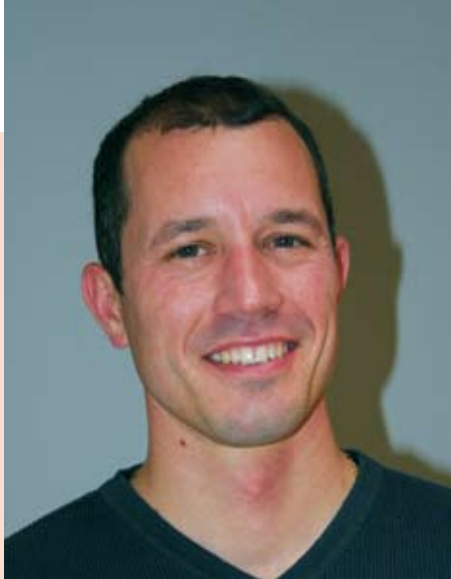
Načelom nič. Vsak je unikaten in prav je tako.

Kateri je vaš najljubši kotiček?

Doma je najlepše, predvsem na vasi in naravi, kjer si lahko nabere veliko novih in svežih moči. Kjerkoli sem že bil, menim, da je doma najlepše.

Najljubše opravilo?

Najprej moraš poskrbeti zase, da lahko pomagaš drugim. Skrb za telesno zdravje in duha mi pomeni ogromno. Tako lahko lažje dosegam cilje, ki si jih zastavim. Namreč zdravje in uspeh sta vrednoti, ki ju ljudje povežemo. Prav pozitivno razmišljanje in energija, ki ju namenjamo tako za eno kot za drugo vrednoto, lahko omogočata dolgoročno

Primož Pangerl

zadovoljstvo. Če si sam zadovoljen, lahko pomagaš drugim.

Če bi vam podarili 500-tisoč evrov, kaj bi z njimi naredili?

Sem tak, da če se česa lotim, moram biti 110-odstoten. Nekaj denarja bi pametno naložil, nekaj bi ga porabil za dušo, preostalo bi razdelil humanitarnim organizacijam, vendar le tistim, za katere bi pridobil zaupanje, da delajo pošteno.

Kaj najbolje skuhate?

Lahko skuham špagete na tisoč in en način ali pa morda morske sadeže. Če je potrebno se lotim vsega. Največkrat prevzamem kuharske obveznosti na dopustovanjih, kjer poskušam razvajati domače.

Kje bi najraje preživeli naslednje počitnice?

Zelo veliko je še neobiskanih destinacij, a vse je odvisno od sestanka »hišnega sveta«. Najbolj me zanimata Kanada in Nova Zelandija.

Katero znano osebo bi povabili na kosilo?

Zanimiv pogovor bi bil, z žal že sedaj pokojnim Henriem Charrierjem. Napisal je zanimivo avtobiografijo, knjigo Metulj. Njegova zgodba me je zelo prevzela, in če je v njegovi avtobiografiji vse resnično, lahko rečem samo vsa čast. Prav tako bi izbral Mira Kregarja našega najboljšega triatlonca z zaviljivim 25-letnim triatlonskim stažem. Namreč, bil je večkratni udeleženec na najtežji dirki Ironman Hawaii.

Cilj, ki si ga želite uresničiti?

Ciljev je ogromno. Zelo velika želja mi je ustvariti družino in dom. Ni težko zgraditi hišo, težko je zgraditi dom, domače ognjišče.

Katerega pregovora se držite?

Dveh. Prvi je – Ne želi drugim tega, česar ne želiš, da bi drugi želeli tebi. Drugi pa Uspeh je posledica vere in trdega dela.

Kdo naj bo naslednji v Spoznaj me?

Predlagam, da spoznate Gorazda Paviča iz PE Grafika. Je odličen prijatelj v pravem pomenu besede. Pri njemu cenim direktnost, poštenost, iskrenost, pripravljenost pomagati v vsakem trenutku.

Mira GORENŠEK

Aleš Lipovšek z očetovim mentorstvom prvak

Le redkokdaj se zgodi, da fantič, ki je še ne dolgo tega prilezel iz plenic postane mednarodni prvak v tekmovanju smučarskih skokov. In vendar se je to zgodilo. Sin Cinkarnarja Aleša Lipovška, zaposlenega v PE Metalurgija, Miha Lipovšek Ročnik, rojen 14. 8. 2003 je postal mednarodni prvak v Alpe Adria, cibani do 7 let.

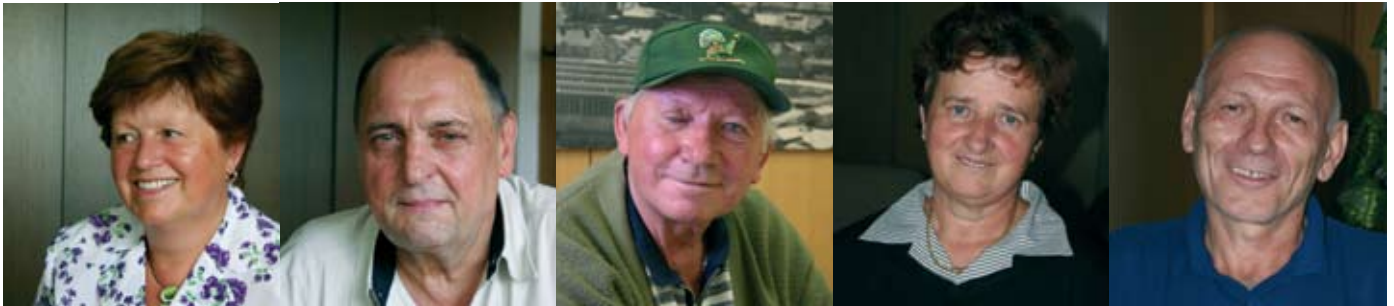
Miha je začel s treniranjem smučarskih skokov že zelo zgodaj, maja leta 2008. Še ne petletni fantič se je brez strahu pogнал v smučine smučarskih skakalnic in s pridnim treniranjem pod budnim očesom svojega trenerja – dedija Dušana Lipovška, ter močni vsestranski podpori atija in mamice, dosegel svoj prvi največji uspeh mednarodnega prvaka. Miha skače na 30-metrskih skakalnicah, njegov osebni rekord pa trenutno znaša 26 metrov. V svoji kategoriji je na tekmovanju štirih skakalnic: Žirovnica, Celovec, Tržič in Trbiž praktično pometel s svojo konkurenco, saj je bil dvakrat prvi in dvakrat drugi. Na koncu je drugouvrščenega premagal za 60 točk. Neverjetno. Morda pa med nami zopet vzhaja bodoča zvezda smučarskih skokov, kar si lahko vsi le iskreno želimo. Miha iskrene čestitke in le tako naprej.

(DM)

Upokojilo se je 24 sodelavcev

Od junija 2010 do konca novembra 2010 se je v Cinkarni upokojilo 24 sodelavcev. Ob slovesu smo se z njimi pogovarjali o življenju v tovarni in o tem kako bodo preživljali upokojska leta.

Upokojili so se: Štefan Budna, Milka Kostič, Stanislava Mlakar, Danijel Mulej, Andrija Pajović, Franc Smeh, Anton Stiplovšek, Damijan Ulaga, Jožef Venko, Breda Vidali, Zvonimir Čavuzič, Marko Dujaković, Dragica Erlih, Štefanija Glojnarič, Zlatka Jager, Zlata Karnovšek, Franc Leskovšek, Mirko Nikolić, Mihael Obrez, Franc Ribič, Jožica Zupanc, Danijel Ulaga, Stjepan Goričan, Ana Krušič.

Stanka Mlakar

Štefan Budna

Anton Stiplovšek

Milka Kostič

Andrija Pajović

Zvone Čavuzič

Dani Mulej

Marko Dujaković

Franc Leskovšek

Mihael Obrez

Stanka Mlakar, rojena leta 1955 se je v Cinkarni zaposlila leta 1985. Prva tri leta je bila zaposlena v Službi za varstvo pri delu, nato pa je bila premeščena v tajništvo vodstva podjetja. Na Upravi je tajniška opravila sprva opravljala za člana Uprave g. Podpečana in g. Jedlovčnika, nekaj časa pa je tudi nadomeščala tajnico predsednika Uprave g. Bastla. Ko pa je vodenje prevzel g. Prelec je le-ta prišel k njej in ji rekel: "Zdaj boš pa šla na drugo stran". Potem sta delala skupaj vseh njegovih 20 cinkarniških delovnih let. Pri sedanjem generalnem direktorju g. Benčini, pravi Stanka, je bilo delati kot pesem. Kdor pozna značaje imenovanih vodilnih mož, njeno izjavo gotovo dobro razume. Stanka je povedala, da jo veseli, da je bila lahko članica kolektiva in bo zadovoljna, če bo podjetje še naprej dobro delovalo in dosegalo poslovne uspehe. Oba s soprogom sta se upokojila hkrati, zato uživata v urejenem domu, z vnukoma, ki ju imata blizu ter sproščnem življenju, ki ga uravnava biološka ura.

Štefan Budna, rojen leta 1952 se je po treh letih učenja in dela pri celjskem zasebniku na prigovarjanje prijateljev zaposlil v Cinkarni leta 1970. Kot elektromehaničar je delal v centralnih elektro delavnicah 37 let. Meni, da so se vzdrževalci

vedno trudili in se zavzemali za vse postavljene cilje in standarde, čeprav so nekateri govorili, da so le privesek k proizvodnji. Štefan je bil v mlajših letih vpet domala v vse dejavnosti, ki so se odvijale ob delu od krožkov, delovnih akcij, do rekreacijskih dejavnosti. Teh aktivnosti je bilo v obdobju sedemdesetih in osemdesetih let zelo veliko in po njegovem mnenju je to povezovalo zaposlene, da so bili v dobrih medsebojnih odnosih in so med delom veliko lažje komunicirali. Štefan je Celjan, doma v blokovskem naselju ob Savinji, kjer se bo tudi veliko sprehajal.

Anton Stiplovšek, rojen leta 1949 se je v Cinkarni zaposlil leta 1975 in takoj začel raznašati pošto na Železnico in Interevropo. Od obratov do obratov se je vozil s službenim mopedom, ne glede na vremenske razmere, vedno, kadar koli in kamor koli so ga poslali nadrejeni. Zelo rad je delal in nič mu ni bilo težko. Pravi, da mu brezdelje ni po volji, ker mora kar naprej biti v gibanju. Že kot deček je padel na razbito steklenico in bil ob eno oko. Zato je najlažje opravljal prav kurirsko delo. To delo je opravljal že v Libeli. Doma je iz Škofije na deželi, kjer ima kmetijo nekaj glav živine, vinograd, sadovnjak in veliko volje za delo. Še bolj od tega je rad v družbi z ljudmi, ki ga imajo radi. In tako bo

tudi v upokoju s prijatelji, veliko se bo pogovarjal in zaradi zdravja še naprej abstiniral alkohol, obljudlja.

Milka Kostič, rojena leta 1954 je v delala od 1973 v Čašicah. Po zaprtju tega metalurškega obrata je delala še v Keramiki in Zlebari, nato pa v Valjarni. Potem so rekli, da to delo ni za žensko, saj je bilo pri delu veliko dvigovanj. Prestavili bi jo lahko v kuhinjo, vendar je bila zaradi izmenskega dela svojega življenjskega sopotnika, ki je tudi delal v Cinkarni, predstavljena v Pralnico. Tam je prala, sušila in likala. Pravi, da ima posledice, saj ima težave z desno roko. A zanimivo je, kako pozna večino zaposlenih, po imenih na delovnih oblekah. Milka je doma iz Omarska v okolici Prijedorja od koder jo je poklicala njena teta, ki je že delala v Cinkarni. Prišla je, tu našla moža in si ustvarila družino v Celju. V pokoju bo delala v vrtu, včasih pazila vnuke, izvrstno peče pecivo, rada ima družbo, največ pa ji pomeni, da bi bili vsi zdravi.

Andrija Pajović, rojen leta 1952 se je s Cinkarno spoznal leta 1971, ko je začel delati v nastajajočem Titanovem dioksidu kot Minervin vzdrževalec. Veliko je bilo terenskega dela, zato se je, ko je dobil ponudbo, odločil, da se tukaj ustali.

Tudi žena je delala v Cinkarni, kjer se je leta 1976 zaposlil tudi sam. Delal je v Titanovem dioksidu kot vodja izmene 11 let, nato pa je po bolezni na hrbtnici premeščen v orodjarno. Andrija prihaja iz Čačka. V pokoju bo hodil na sprehode s psom do vikendice ob Šmartinskem jezeru, nabiral gobe, kolesaril, še naprej budno spremljal rokomet, tudi sinovo kariero, se družil s prijatelji, igral računalniške igrice, dolgčas mu bo le po družbi Cinkarnarjev.

Zvonimir Čavuzič, rojen leta 1950 se je v Cinkarni zaposlil leta 1973 in delal v stavbi pet Titanovega dioksida. V belem delu je delal kot izmenovodja, potem je postal invalid in bil premeščen v pripravo delovnih sredstev. 15 let je tako skrbel za zaščitna sredstva zaposlenih. Spominja se, da včasih niso tako gledali na čistočo: »Če se nisi znal umiti, si šel bel domov«. Doma je iz Krapine, tam, ko je bil

energije, le-to bo zdaj posvečal jadrnanju, potapljanju, planinarjenju, plesu, smučanju in modelarstvu.

Štefanija Glojnarč, rojena leta 1954 se je v Cinkarni zaposlila leta 1974 v računovodski službi. Do leta 1973 je delala na osebnih dohodkih in spominja se kako so morali prenašati cele »kufre« denarja, saj so plače izplačevali na treh mestih v Cinkarni. Potem so morali denar preštevati in ga spravljati v kuverte, šele nato je prišlo do nakazila na tekoče račune zaposlenih. Prišel je prehod na računalniško poslovanje, kar je bilo olajšanje, saj so pred tem morali podatke nositi v AOP. Zdjaj je težava v tem, da se zakonodaja spreminja in vedno se moraš učiti, da slediš spremembam. O, kaj bi bilo, če bi imela ves ta denar, ki je šel čez njene roke, pomisli in je srečna, da je tako, kot je. Pravi, da je delala v super kolektivu, da je bilo med njimi

težje prenašati psihično utrujenost kot pa fizično. Doma je iz Slivnice pri Šentjurju, kjer si je ustvaril družino na kmetiji. Kmetovala je bolj žena, ki kot šivilja ni imela druge perspektive.

Mihael Obrez, rojen leta 1952 se je v Cinkarni zaposlil leta 1974, potem, ko je delal v Štorski valjarni. Tam je bil zaradi težkega žarečega železa preslaboten. Sosed mu je predlagal zaposlitev v Cinkarni in res je naredil tako. Od leta 1979 je 36 let delal v proizvodnji Grafike v tiskarskih ploščah. Tam se je dobro počutil posebej do leta 1991, ko je bila njihova linija najboljša v Jugoslaviji. Potem je bilo zelo hudo, saj se je s sodelavci ves čas bal, da se bo vse skupaj ustavilo. Za silo pa je vendarle šlo in preživeli so. Doma je iz Dobja pri Planini, kjer si je ustvaril družino, dva od treh otrok sta še šoloobvezna. Želi si dosti gibanja, če bo zdravje dopuščalo.

Jožica Zupanc

Zlatka Karnovšek

Nevenka Lipovšek

Štefka Glojnarč

Zlatka Jager

Dragica Erlih

mlad, ni bilo dela. Odločil se je in odšel v Celje, tu je slišal za Cinkarno in mislil, da bo to le odskočna deska za naprej. A tu je ostal do upokojitve. Dom si je ustvaril v Šentjurju, ker pa je ljubitelj morja, ima vikend blizu Medulina. Tako bo užival malo v hribih, malo na morju.

Danijel Mulej, rojen leta 1950 je bil sprva zaposlen kot tiskar v Cetusu, leta 1973 pa se je zaposlil v Grafiki Cinkarne, kjer je direktoval g. Novakovič. Ne le službe, spremenil je tudi delo – iz ene v drugo tehniko tiska. Ob delu je opravil Grafično fakulteto, diplomiral je leta 1979 in začel delati v servisni službi. Zrasel je tako rekoč iz prakse in to mu je bilo pri delu vedno v veliko pomoč. Postal je pravi strokovnjak svojega področja. Do leta 1990 je bilo odlično delati, saj je grafična dejavnost imela izreden polet in je dosegala veliko uspeha. Potem pa je prišlo do prelomnice, ko nas je konkurenca povozila. Dejavnost se je razvijala bolj bliskovito, kot smo bili pripravljeni slediti v proizvodnji. Dolgo je delal kot pospeševalec prodaje in serviser hkrati. Danes, ko je na pohodu nova generacija, pravi, da petdesetletniki nimajo kaj delati na terenu, saj tam ne najdejo več sebi primernege sogovornika. Dani je živel z grafiko in s Cinkarno 37 let. Upokojil se je poln življenjske

zaupanje, iskrenost in prijateljstvo. Komaj čaka, da se upokoji tudi partner, ki tudi dela v Cinkarni. Potem bosta hodila na izlete, tudi v hribe. Čuvala bo vnuke, vrtnarila, celo kmetovala in šivala.

Marko Dujaković, rojen leta 1956 se je v Cinkarni zaposlil leta 1976 nenačrtovano. Ko se je peljal iz služenja vojaščine, se je ustavil pri bratu, ki je že delal tu. Doma je iz Bosanskega Šamca, kjer tedaj ni bilo službe. Tako so vsi otroci odšli za iskanjem kruha po svetu. Sam je mislil oditi v Nemčijo, a se je premislil, ker v Sloveniji bolj gledajo na delavca. Skratka, v Cinkarni je dobil službo, prenočišče v samskem domu in bloke za malico. Zanj je bila tedaj to Amerika. Delal je v tiskarskih barvah, vmes nekaj časa v tiskarskih ploščah, vse do bolezni, nato je bil prestavljen v tiskarno, kjer je delal zadnjih šest let, zdaj pa je invalidsko upokojen. V Celju si je ustvaril družino in ima dva sina ter štiri vnuke. Z njimi bo preživel večino časa v upokoju, saj bodo pomagali pri hiši, ker je njemu to onemogočila bolezen.

Franc Leskovšek, rojen leta 1951 se je v Cinkarni zaposlil leta 1965 čisto spontano, saj je obiskoval metalurško šolo, kamor je prišel cinkarniški kadrovik in med njimi zbral en razred, da bi se šli učiti za ključavničarje. Seveda za zaposlitev potem ni bilo več težav. Sprva je delal kot vzdrževalec na žeplovni kislini PIKu. Kar šest jih je bilo tam iz istega razreda. Delo je bilo težko, a ko si mlad, pravi, ni težko, težje je, ko si starejši. Spominja se, da jih je v delavnici skupaj delalo trideset čisto brez zaščitnih sredstev, ki so danes pogoj, ni bilo viličarjev, 300 kilogramov so dvigovali ročno, še asfalta ni bilo. Najtežje je bilo vzdrževati obrate granulacije, pražarne in ferosulfata. Z dobro voljo se da vse lepo opraviti, meni Franc in dodaja, da je v zadnjem času preveč psihičnih pritiskov, zato zadnja leta ni več rad delal, saj delati za manj denarja ni več prava motivacija. Zdjaj šele ve, da je

Jožica Zupanc, rojena leta 1956 se je v Cinkarni zaposlila leta 1978 v Kadroviski službi, ko je bila ta še v nekdanji baraki. Nadomeščala je porodniško odsotnost ga. Terškove. Potem je bila potreba po administratorki v tedanji planski službi. Nato pa je zaradi reorganizacije obstala v računovodstvu, kjer je skrbela za osnovna sredstva. Zadnjih osem let je zaradi bolezni opravljala tajniška posla, ker je lahko delala le po štiri ure dnevno. V službi se zelo dobro razumejo, veliko se smejejo, zato je rada hodila v službo. Kar pogrešala bo svoje duhovite sodelavke, zato pravi, da jih bo kdaj pa kdaj prišla pogledati. Jožica je doma iz mesta Celja in v službo ni imela daleč. V upokoju bo hodila na sprehode, zlasti pa si želi, da bi bila zdrava.

Zlata Karnovšek, rojena leta 1954 je v Cinkarno prišla leta 1973 kot administratorka v Finančno službo, kjer je 37 let sedela skoraj na istem stolu. Po preteku šestih let je postala saldakontistka, knjižila je, usklajevala, opozarjala na izterjave in podobno. Spominja se kako je bilo včasih veliko več pisanja na roke, potem pa so morali še vse to prepisati na pisalni stroj. Zdjaj v dobi računalništva pa je tako, da pravzaprav ne veš več kdaj je obračun opravljen. Delala je v tako rekoč ženski službi, kjer so navajene na red in disciplino. Doma je iz Celja. Pravi, da bo zdaj hodila na dolge sprehode, urejala vrt pred hišo in brala knjige. Veseli se, da bo vse bolj sproščeno.

Nevenka Lipovšek, rojena leta 1954 se je zaposlila v Cinkarni leta 1973 in jo že čez nekaj mesecev zapustila. Potem se je leta 1974 vrnila na isto mesto v prodajo PE Kemije Celje kot referentka. Takrat so imeli v svojem programu tudi prodajo kemijskih proizvodov, ki so danes samo še zgodovina, to so bili glajenka, svinčeni minij, flovit, modra galica, litopon, cinkovo belilo. Ostal jim je agro-program, zato so jim v žargonu rekli, da so kmetje. Ves čas je rada delala, razen zadnjih nekaj

Udeleženci srečanja upokojencev 2010

let. Doma je iz Kasaz v Celju, kjer se vedno veseli štirih vnukov. Zdaj se bo posvetila možu in pazila na zdravje, v načrtu pa ima, da si kupi kolo.

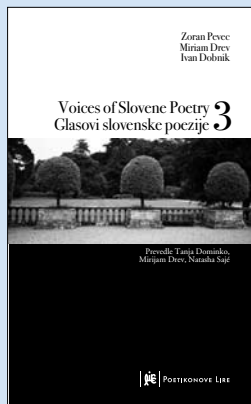
Zlatka Jager, rojena leta 1956 se je zaposlila v Cinkarni leta 1973 v plačni (mezdni) del, kjer je delala dve leti. Potem so v tedanji Avtomatski obdelavi podatkov AOP potrebovali pomoč, in ker je bila najmlajša, je postala vnašalka v računalnik. Spoznala je vse prve računalniške faze od luknjanja naprej. Delalo se je na tri izmene, tudi ob sobotah in nedeljah, zato je leta 1990 od tam odšla v administracijo avtodelavnice v Transportu. Tam je sprejemala, izdajala drobnarije, opravljala pa tudi skladiščna in tajniška dela in se dobro počutila med moškimi sodelavci. Doma je iz Proseniškega, kjer bo čebelarila, pazila vnuka in kdaj šla pomagat mami na kmetijo. Če jo bomo kdaj videli tudi kot branjevka na tržnici, po maminih stopinjah, pa ni povedala.

Dragica Erlih, rojena leta 1954 se je v Cinkarni zaposlila leta 1974 v Kadrovski službi. Kasneje je poleg tega opravljala administrativna in tajniška dela za svobodni sindikat in Svet delavcev. Pravi, da se je v Cinkarni vedno dobro počutila, saj jo je delo, ki ga je opravljala veselilo in je po naravi človek, ki slabo hitro pozabi. Rada se druži s prijatelji, zato pravi, da bo v upokoju obiskala vse tiste, za katere do sedaj ni imela časa. Doma je iz Grobelnega, kjer živi skupaj s svojo družino. V upokoju se bo lahko malo več ukvarjala z vrtom in še vedno hodila v hribe.

Ob koncu so nam upokojeni v tem obdobju zaželeli veliko delovnih uspehov, se zahvalili za darila in pozornost od njihovih najžjih sodelavcev. Mi pa smo se jim v imenu podjetja zahvalili za trud, ki so ga izkazali pri delu in jim zaželeli, da bi bili vselej zdravi in zadovoljni.

Tekst in foto: Mira GORENŠEK

Nova knjiga Zorana Pevca in desetletnica »vitezov poezije«

V letošnjem letu je pri založbi Hiša poezije v ediciji Glasovi slovenske poezije izšel, skupaj z pesmimi Ivana Dobnika in Miriam Drev, izbor pesmi Zorana Pevca prevedenih v angleščino. Del prevodov Zorana Pevca je finančno podprl Svet delavcev Cinkarne Celje. Donatorstvo je vsekakor vredno posebne pozornosti, saj je to zagotovo ena od rare avis (redkih ptic) v slovenskem kulturnem prostoru.

Zoran Pevca pa je kot eden od zmagovalcev pesniških turnirjev, ki jih pripravljajo v Mariboru, sodeloval na desetletnici teh prireditvev, ki se je odvijala v mariborskem Narodnem gledališču. Ob tej priložnosti je izšla knjiga z izborom pesmi vseh finalistov in zmagovalcev ter zgoščenka z zmagovalnimi pesmimi, na katerih svoje pesmi interperetirajo avtorji sami.

ZP

Amina si je prislužila tretje mesto

Vsako poletje v Celju poteka slikarski dogodek za ljubiteljske slikarje, ki je tematsko naravnano na Celje in njegovo zgodovino.

Letošnjega 12. Ex - tempora z naslovom "Celjski poletni utrip" se je udeležilo 24 slikarjev ljubiteljev, med katerimi je naša sodelavka Amina Kolarič zasedla tretje mesto z upodobitvijo Starega gradu.

Strokovni izbor je naredila prof. Marlen Premšak, umet.zgodovinarica, ki je zapisala, da je v delu Amine Kolarič čutili potrpežljivo žensko roko in pridobljeno slikarsko znanje. Njene podobe so značilno vedutno slikarstvo z individualno noto, ovito v zanimivo, nekakšno koprenasto razpoloženje.

Amina Kolarič ob svoji uspešnici

Cinkarniški kulturni večeri 2010

Kot že nekaj zadnjih let, smo v letošnjem letu smo s pomočjo donacije Sveta delavcev organizirali Cinkarniške kulturne večere; prireditve pa podpira tudi cinkarniška Uprava.

Vsi večeri so se odvijali v knjigarni Antika (so edini v Celju, ki oddajo prostor zastonj, razen tega pa je zaradi knjižnega ambienta tudi okolje zelo primerno), pogovore z gosti pa je vodil cinkarnar Zoran Pevca. Vse prireditve so bile primerno obiskane, gostje pa so bili eminentni slovenski literati: Prešernov nagrajenec pesnik in slovenist Milan Vincetič, pesnik in kantavtor, član znane slovenske družine Andraž Polič, pesnik, prevajalec, književni kritik in urednik prve slovenske revije za poezijo Poetikon Ivan Dobnik, pesnik, urednik in organizator slovenskih književnih srečanj Lirikonfest Ivo Stropnik, pisatelj, prevajalec, bivši predsednik Društva

slovenskih pisateljev Evald Flisar, pesnica, pisateljica in organizatorica na področju kulture v Šoštanjju Milojka Komprej, pesnik, prevajalec v bivše jugoslovanske jezike in soorganizator Sarajevskih dnevov poezije Željko Perović in pesnica, prevajalka ter sorodnica znanega slovenskega pisatelja Lojzeta Kovačiča, Miriam Drev; ob Prešernovem dnevu pa smo pripravili tudi kulturni program s pomočjo I. gimnazije v Celju in mentoricama njihovega literarnega krožka – Klaro Stropnik in Bernardo Jelen.

Prijetno kulturno druženje je bilo vedno tudi medijsko podprto, saj so bile vse prireditve predstavljene v obeh celjskih časopisih Celjanu in Novem tedniku, prav tako pa so bile omenjene tudi v celjskem Večeru, Delu in na radiu Celje.

Zoran Pevca

Sindikalni izlet v Beograd in Novi sad

(25. do 26. 9. 2010)

Že na spomladanskem druženju članov Neodvisnega sindikata, so bila izražena vprašanja: »Kam na naš tradicionalni jesenski izlet?« Na vprašanje udeležencev o idejah in željah, smo med vsemi izbrali, in kljub zahtevnosti, realizirali željo o dvodnevem obisku Beograda in Novega sada. Zaradi zanimivosti izleta, je bila dana možnost udeležbe tudi članom Svobodnega sindikata in vsem drugim cinkarnarjem.

Z dvema avtobusoma smo v soboto ob 0.30 krenili na pot. Z vmesnimi postanki, smo prispeli v Beograd v jutranjih urah. Tam nas je pričakala vodička, ki nas je spremljala po panoramski vožnji mimo Kalamegdanske trdnjave na sotočju Donave in Save po ulicah mesta, kjer so vidne posledice v spomin in opomin na dogodke izpred nekaj let. Posebne pozornosti je bil deležen obisk Hrama Svetega Save, katerega veličina dobesedno šokira. Sama gradnja traja že dolgo in bo še minilo nekaj let, da bo končana. Nikakor ne gre spregledati pomembne prisotnosti posameznikov in slovenskih podjetij pri gradnji. Naslednji obisk je name, in mislim da še na koga, naredil poseben vtis, in nas z mislimi in spomini vrnil v čas našega odraščanja v obdobje njegovega življenja in vladanja. To je obisk Hiše cvetja s Titovim

grobom. V nadaljevanju je sledil obisk spomenika neznanemu junaku na Avali in novega RTV oddajnika z razgledno ploščadjo. Sledilo je kosilo v restavraciji Jezero na Adi Ciganliji. Posebno presenečenje so bili Trubači, ki so z glasbo nekatere prevzeli, pri drugih pa vzbudili burne emocije. Po nastanitvi v hotelu in krajšem počitku smo bili na Skadarliji deležni posebne pozornosti z izvrstno hrano ter impresivnim nastopom dramske umetnice, ki nas je s kostumom in tekstom popeljala v čase, ko so se na tem prostoru ob večerih zbirali umetniki in različni

boemi. Ob spremljavi godcev nam je v slovo še zapela. Glasbeniki so kasneje nadaljevali z izvajanjem starogradske glasbe ter izpolnili vse naše glasbene želje pozno v noč.

Po nekaj prespanih urah smo se po zajtrku poslovili od Beograda in pot nas je vodila v smeri Novega sada. Ustavili smo se v stari vaški hiši preurejeni v muzej, kjer smo si ogledali in poskusili tamkajšnje dobrote. V nadaljevanju je sledil obisk čebelarskega muzeja, spoznavanje in pokušina njihovega dela in njihove zgodovine. Ob zvokih Iztokove

“frajtonarice” smo družno zapeli Slakove: Čebelar, V dolini tih in druge iz našega repertoarja. Napravili smo obvezno gasilsko fotografijo in se poslovili. V nadaljevanju smo obiskali in si ogledali ženski samostan na Fruški gori. Pred prihodom v Novi sad je sledil obisk prelepe Petrovaradinske trdnjave, s katere pogled v nepregledne daljave Panonske nižine v človeku vzbudi občutek njegove osebne majhnosti. Preko novega mostu smo prispeli v mesto. Širina mestnih ulic priča o tem, da ni omejitve prostora v primerjavi z drugimi. Po krajšem sprehodu med lepimi stavbami in zelo čistimi ulicami smo imeli v prijetni restavraciji kosilo. Žal, pa nam čas ni dopuščal, da bi ostali in nadaljevali z ogledi, saj smo zaradi napovedane stavke policistov in carnikov morali slovensko-hrvaško mejo prečkati pred polnočjo, da ne bi prišlo do kakršnih koli zapletov.

Na koncu velja posebna zahvala vsem, ki so se angažirali pri organizaciji izleta, zahvala tudi turistični agenciji Leja, ter vsem udeležencem, ki so z resnostjo in odgovornostjo prispevali, da smo se brez zapletov vrnil domov.

Franc SLEMENIK

Foto: Ivan Matič, Stanko Leskovar

Mozirčani na Triglavu

Naše priprave na Triglav so se pričele že lani, toda zaradi slabega vremena ga nismo videli. Ampak tudi to leto je bil zadnji vikend avgusta napovedan deževen. Zaradi naše vztrajnosti in Suzaninega optimizma, smo se odločili, da gremo. Bili smo kot otroci, ki komaj čakajo na prihajajoči izlet. Že takrat sem rekla, da bi o tem lahko napisala knjigo (komedijo). Ni bilo dneva, da se ne bi pogovarjali, kaj bomo jedli, koliko denarja vzeti s seboj, kaj obleči ... da ne omenjam fotografiranja za planinske izkaznice, nakupovanja planinske opreme in iskanja prevoza.

Srečni na vrhu

Počitek na Dednem polju

Kislo mleko se je prileglo tudi Poldeku

V petek, 27. 8. smo se ob 4h zbrali pred našo tovarno, kjer nas je že čakal kombi. Proti Ljubljani se nam je »zaluštala« jutrnanja kavica, ampak vse gostilne še spijo. Tudi na Bledu nič odprtega. Pa gremo naprej, nato pa – glej, pekarna in kavica. Po slastnem zalogajčku smo se odpeljali proti Pokljuki, od koder smo se podali na pot. Naš najstarejši udeleženec Polda nas je z zelo hitrimi koraki vodil skozi gozd. Kmalu smo ugotovili, da je bil tempo prehitel in na sončni jasi, s prečudovitim razgledom, je bila na vrsti prva pavza. Sonce je pričelo pripekati in izza gora je že kukal Triglav. Ko smo se na Vodnikovih kočih okrepčali, so se nad Triglavom pričeli zbirati gosti oblaki. Našo načrtano pot proti Kredarici smo spremenili proti Planiki in nato na vrh. Oblaki so postajali vse gostejši in se pomikali vse nižje in že se je naš razgled zožil na par metrov. Zapihal je veter in se do Planike okrepil. V kočih smo se odločali ali naj nadaljujemo pot. Planinca pri sosednji mizi sta bila odločena, da ostaneta v kočih – verjetno zaradi preveč popitih »pirov«. Nismo obupali, toplo smo se oblekli in že smo bili v Triglavski steni. Veter je postajal vse močnejši, megla vse gostejša, koraki so

postajali vse težji. V nas se je naselil strah, ki ga ni pokazal nihče. Srečali smo dva Žagorca: »Koliko je še do vrha?« »Jedno vuro, a ne vidiš ništa!«, sta odgovorila in se veselila, da sta vsaj nekoga srečala. Ne da bi vedeli, smo že bili na Malem Triglavu. Sunki vetra so bili po grebenu močnejši od nas. »Primi se z obema rokama!« smo kričali eden na drugega. Premikali smo se le, ko je sunek vetra nekoliko ponehal. Nismo odnehali, tudi ne ob pomisleku, da je še treba priti nazaj do Kredarice. Veter je nekoliko ponehal, ko smo bili že blizu Aljaževemu stolpu – ali pa ga zaradi veselja, da smo na vrhu, nismo več čutili.

Bili smo srečni, da smo na vrhu. Bili smo srečni, da se nam ni nič zgodilo. Bili smo srečni za Polda, ker se mu je izpolnila želja, da še pred upokojitvijo z nami doseže Triglav. Miro je iz nahrbtnika potegnil dva »six packa« in proslavili smo naš cilj. Sledil je krst za štiri na novo postale Slovence in nato pot do Kredarice. Skale so bile spolzke, zato je bila pot zelo težka. Par metrov pred kočjo smo začutili prve kaplje dežja, in ko smo prispeli v

kočo, se je vtilo kot iz škafa. V prijetni družbi, ob dobri hrani in pijači, harmoniki in plesu nam je večer minil kot bi mignil. Moram omenit harmonikarja, ki je znal zaigrati vsako pesem, ki smo si jo zaželeli. Zjutraj je še vedno lilo. Razmišljali smo, da ostanemo v kočih in pot nadaljujemo v nedeljo, ko naj ne bi deževalo. In glej – naenkrat je dež ponehal, nebo se je razjasnilo, proti Triglavu je posijalo sonce. Pogled, ki ga lahko le sanjaš.

Zgodni planinci so bili že proti vrhu Triglava. Takoj smo se odpravili proti Sedmerim jezerom. Pri Planiki smo se oskrbeli z zelo mrzlo vodo iz planine. Pot smo nadaljevali mimo kočje na Doliču, še vzpon po melišču in srečanje s skupino gamsov na snegu. Na poti proti Prehodavcem smo se pri jezeru ustavili in odpočili. Naenkrat je zagrmelo. »Gremo!«. S hitrimi koraki smo se podali po najlepši dolini Julijskih alp. Še ena fotka na snegu, metanje kamenja v jezero Ledvička in že smo se približevali kočji. Pričele so padati prve kaplje dežja. Po večerji smo si s prijatelji iz Krškega popestrili večer s plesom z metlo, dokler nam oskrbnica Mojca (tako smo jo

Sestop s Kredarice

Jutro na Kredarici po deževni noči

Iz Sedmerih jezer

poimenovali) ni ugasnila luči.

Zjutraj smo se v prekrasnem vremenu podali v dolino. Pot nas je vodila čez Dedno polje, kjer imajo dobre borovničke, kisló mleko in odličén štrudelj. Na poti do Stare fužine, kjer nas je čakal naš šofer, smo se še ustavili na Planini pri jezeru. Prijazna oskrbnica nas je postregla s pijačo, mož (iz Zg. Savinjske doline) pa je raztegnil harmoniko.

Čprav je od našega pohoda že kar nekaj časa, se še vedno spominjamo čudovitih

razgledov po planinah, veselih in prijaznih planincev, lepih trenutkov in Mojce iz Sedmerih jezer. Nikoli pa ne bomo pozabili Poldove vztrajnosti, Suzaninega optimizma, Boštjanovega humorja, Miranove umirjenosti, Janezovega »pohanega« mesa, Jankovega trdnega spanca, Tomaževe plesalke, Juretovega novega telefona in mojega smeha ter nespečnosti (tako so mi povedali).

Marta MUNDA

Foto: Miro Zidarn, Suzana Grudnik

KOLEDARČEK AKCIJ, IZLETOV IN PRIREDITEV PLANINSKEGA DRUŠTVA GRMADA CELJE V LETU 2011

PLANINSKI POHODI IN IZLETI

- 8. januar Dražgoše (zimski pohod)
- 19. februar Kriška gora in Tolsti vrh (iz Golnika)
- 19. marec Porezen in bolnica Franja
- 25. april Grmada nad Krškim, Bizeljsko (velikonočni pohod)
- 21. maj Učka (hrvaška Istra)
- 18. junij Peca (prečenje)
- 9. julij Dobrač (Avstrija)
- 23. julij Škrlatica, Razor, Pihavec, Bovški Gamsovec (iz Vrat 2 dni)
- 20. avgust Triglav (2 dni)
- 10. septem. Grintavec in Skuta (iz Kamniške Bistrice)
- 15. oktober Trdinov vrh (iz Gabrja)
- 12. novem. Litija-Čatež (pohod po Levstikovih poti)
- 10. decem. Dobrovlje-Farbanca (avtobus zvestobe)

PRIREDITVE, ŠPORT, REKREACIJA

- 4. marec Občni zbor (dvorana Stegu v Zagradu)
 - 16. april 10. pohod po poteh Celjskih grofov
 - 1. maj prvomajsko srečanje planincev (pri Pečovniški koči)
 - 5. junij 6. Makove igre (pri Pečovniški koči na Grmadi)
 - 25. junij 1. Etapa pohoda po slovenski planinski poti (Maribor-Solčava 5 dni)
 - 13. avgust družinski tabor v Trenti
 - 8. oktober 12. kostanjev pohod in piknik (Šentjur-Svetina-Pečovniška koča)
 - 26. decem. 28. nočni pohod na gruzijski čaj (Pečovniška koča, Celjska koča)
- Rekreacijsko športno plezanje v naravni steni vsak torek od aprila do oktobra
Rekreacija in športno plezanje – OŠ Polule vsak četrtek od 18.00 do 19.30 ure sept.-junij

IZOBRAŽEVALNE AKCIJE

Planinska šola za člane društva (vsak prvi ponedeljek v mesecu od 15. do 20. ure)
Plezalna šola za otroke – OŠ Polule (oktober 2010 do junij 2011) AO Grmada

DELOVNE AKCIJE

Marec-oktober: delovne akcije (člani) vsak četrtek popoldan pri Pečovniški koči
Marec-oktober: delovne akcije (markacisti) vsaka zadnja sobota v mesecu na planinskih poteh
26. marec – sadilni dan – delovna akcija Odseka za varstvo gorske narave
14. maj – očistimo planinske poti – delovna akcija Odseka za varstvo gorske narave

POHODI PO OBROKIH CELJA

- 2. januar Gozdnik (iz Zabukovice)
- 6. februar Smrekovec (iz Golte)
- 6. marec Golava (iz Prebolda)
- 3. april Uršlja gora (iz Slemená)
- 8. maj Lovrenc (iz Gračnice)
- 5. junij Grmada (Makove igre)
- 3. julij Travnik (iz Ljubnega)
- 7. avgust Krofička (iz Logarske doline)
- 4. september Kum (iz Hrastnika)
- 2. oktober Velika planina (iz Podvolovjeka)
- 6. november Rudnica (iz Tinskega)
- 4. december Ramšakov vrh (zaključek sezone)

Informacije:

PD Grmada – informacijska pisarna tel. 03 492 93 00
Franc Šinko tel. 031 383 591
Mišo Primc tel. 041 324 242

Najboljše ptičje krmilnice in haiku poezija

Natečaj narava sem jaz

Pouk malo drugače

V tem tednu so sedmo-, osmo- in devetošolci na konjski OŠ Pod goro ustvarjali na tehniškem dnevu. Izdelovali so ptičje hišice in

jih polepsali z najrazličnejšimi naravnimi materiali. Najboljših 5 bodo poslali na nagradni natečaj Cinkarne Celje „Narava sem jaz“. (M. O.)

„Tudi punce smo 'tehniški tipi', ...“

Skrivnost narave
sliši vsak, ki posluša,
govori tiho.

(Andreja Slokar, 9. c)
OŠ Polzela
Mentor: Marija Kronovšek,
učiteljica slovenščine

Rad bi se povzpел.
Pa sem zakoreninjen.
Na dnu bom začel.

(Maruša Prapotnik, 7. b)
OŠ Pod goro
Slovenske Konjice

Med silnim dežjem
drevesa samujejo.
Ptice vedrijo.

(Nika Čerčnik Pušavec, 7. b)
OŠ Frana Roša
Mentorica: Milena Smisl